

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra společenských věd

Bakalářská práce

Lucie Zajícová

Rozvoj obce Nová Lhota pomocí fondů EU

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Rozvoj obce Nová Lhota pomocí fondů EU vypracovala samostatně a použila jsem jen takové prameny, které cituji a uvádím.

Bakalářská práce je školním dílem a může být použita ke komerčním účelům jen se souhlasem vedoucího bakalářské práce a děkana Univerzity Palackého v Olomouci.

dne.....

podpis studenta.....

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych velmi ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce panu Doc. Mgr. Antonínu Staňkovi, Ph.D. za podnětné rady, vstřícnost, ochotu a odborné vedení při vypracování bakalářské práce.

Obsah

1	ÚVOD.....	6
2	REGIONÁLNÍ STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU	7
2.1	Význam, vznik a vývoj regionální politiky EU	7
2.2	Principy regionální strukturální politiky EU.....	10
2.3	Strukturální fondy EU a Fond soudržnosti	11
2.4	Organizační struktura	14
2.5	Jednotlivé fáze regionální politiky a dokumenty.....	17
2.6	Programové období 2007 - 2013.....	18
2.6.1.	Cíle 2007 - 2013	18
2.6.2.	Očekávané výsledky z programového období 2007 – 2013	19
3	OBEC NOVÁ LHOTA, REGION SLOVÁCKO – MIKROREGION HORNÁCKO, JIHOMORAVSKÝ KRAJ..	21
3.1	Obec Nová Lhota	21
3.1.1	Popis a poloha obce	21
3.1.2	Zastupitelstvo obce	23
3.1.3	Školství	23
3.1.4	Environmentální výchova, Ekocentrum Karpaty.....	24
3.1.5	Sportovní možnosti v obci	26
3.1.6	Kostel sv. Matouše, Zvonice, socha Panny Marie.....	26
3.1.7	Klub žen	27
3.2	Popis regionu.....	28
3.2.1	Region Slovácko – Mikroregion Hornácko.....	28
3.2.2	Jihomoravský kraj	29
4	PROJEKTY	32
4.1	Projekt: „Příhraniční sportovně-kulturní areály“	32
4.2	Projekt: „Snížení energetické náročnosti budovy Základní a Mateřské školy v Nové Lhotě čp. 241“	34
4.3	Projekt: „Dostupnost pohraničí v okolí Velké Javořiny“	34
4.4	Projekt: „Na běžkách, na kole i pěšky – poznejme se sousedé“	36
4.5	Projekt: „Objevme přírodní a kulturní krásy sousedů“	37
5	DOTAZNÍK	39
5.1	Cíl dotazníkového šetření.....	39
5.2	Cílová skupina a zvolená metoda	39
5.3	Struktura dotazníku	39

5.4	Vyhodnocení dotazníků	40
5.5	Závěr dotazníku	49
6	ZÁVĚR	51
7	SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	52
8	SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ	55

1 ÚVOD

Modernizace a rozvoj obcí je finančně dost obtížným tématem, neboť obecní „kasy“ nedisponují volnými finančními prostředky pro tyto účely. Regionální strukturální politika EU jim ale otvírá dveře k těmto realizacím.

Téma bakalářské práce „Rozvoj obce Nová Lhota pomocí fondů EU“ jsem si vybrala proto, jelikož si myslím, že právě tato obec nebo lépe řečeno vedení obce se snaží využívat všech možných finančních prostředků, především těch evropských, aby obec neupadala, ale naopak se rozvíjela a nabízela nové možnosti. Zajímá mě, jak si obyvatelé toho všímají a jestli jsou spokojeni. Na Nové Lhotě nebydlím, ale mám zde příbuzné, proto tam často zavítám a nemohla jsem si nevšimnout několika nových projektů. Zrealizované projekty způsobily, že i přes ne příliš výhodnou polohu obce, začali jezdit turisté.

Důležité je, aby sami občané si uvědomili, že se jim otevírají nové možnosti, které jim snad zpříjemní život.

Cílem bakalářské práce je zjistit současnou spokojenost občanů obce Nová Lhota s realizovanými projekty, jejich využívání a přání do budoucna.

Bakalářská práce se skládá ze čtyř částí. První část obsahuje význam, principy a fáze regionální strukturální politiky EU, strukturální fondy, organizační strukturu, programové období 2007 – 2013 a očekávané výsledky. Druhá část se zabývá vybranou obcí Nová Lhota, jejím popisem. Třetí oblast zahrnuje realizované projekty ve zmíněné obci, jež byly finančně podporované fondy EU. Nakonec v praktické části se zabývám vyhodnocením dotazníků, ze kterých plyne zjištění o spokojenosti občanů. Obyvatelé měli možnost se vyjádřit i se svým přáním do budoucna, jež se týká obce Nová Lhota.

2 REGIONÁLNÍ STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU

2.1 Význam, vznik a vývoj regionální politiky EU

Necelých 500 milionů obyvatel z 27 členských zemí a zároveň 271 regionů žije v Evropské unii. Po ekonomické a sociální straně panují neustále mezi těmito zeměmi obrovské rozdíly. Státy Rumunsko a Bulharsko jsou sedmkrát chudší než nejbohatší země Unie, Lucembursko. Příčiny takto hlubokých nerovností pochází z různých stran. Může se jednat o dlouhodobé znevýhodnění kvůli zeměpisné odlehlosti regionu či nevítané sociální a hospodářské změny a jiné. Toto má potom dopad na nekvalitní školy, zvýšenou nezaměstnanost, nedostatečnou infrastrukturu a samozřejmě celkový sociální úpadek v těchto zemích. EU proto usiluje prostřednictvím své regionální strukturální politiky o zvýšení úrovně těchto států v regionech a napomáhá jim v rozvoji.

Obrázek 1 Mapa států Evropské unie. Dostupný z WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Clensk%C3%A9_st%C3%A1ty_Evropsk%C3%A9_unie, 29. 1. 2013

Regionální strukturální politika EU, nazývaná též kohezní či Politika hospodářské a sociální soudržnosti, je jednou z nejvýznamnějších politik Evropské unie. Hlavními úkoly politiky je tedy investovat do regionů, kterým se dostává nejmenší pomoci a tak zaostávají za

evropským průměrem, vyrovnávat nerovnosti mezi státy a regiony EU a pomáhat ke zvyšování harmonického vývoje a kvality života obyvatel v Evropské unii. Dost viditelné rozdíly také negativně působí na výkonnost celé ekonomiky. Regionální politika EU je politikou komunitární neboli koordinovanou. Z toho vyplývá, že samostatná realizace a naplňování leží na členských zemích, kdežto orgány Evropské unie dohlíží na jejich vhodné provádění.

Důvodů vzniku regionální politiky EU existovalo nespočetně mnoho. Týkaly se sociální, ekonomické, politické a ekologické strany. Hlavním úkolem již od počátku bylo odstranit, jak obrovské difference mezi jednotlivými regiony států, tak i mezi členskými státy. Už na počátku evropského integračního procesu tyto problémy mezi regiony panovaly, ale nebyly tak hluboké. V roce 1957 bylo v Římské smlouvě zakotveno, že se musí disparity mezi státy odstraňovat a přispívat ke zlepšení životní úrovně. V těchto letech vznikl Evropský sociální fond, Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond a Evropská investiční banka, která měla poskytovat méně rozvinutým zemím úvěry.

S dalšími rozšiřováními Unie však docházelo k propastně hlubokým nerovnostem jednotlivých států. Proto bylo naprosto jasné, že se vzniklá situace musí razantně řešit. V roce 1972 byla ustanovena na návrh Evropské komise regionální politika EU. V roce 1975 vznikl Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), díky kterému se velké nerovnosti životní úrovně mírně snižovaly. Problémy však trvaly i nadále a přistupováním nových zemí do Unie se situace nezlepšovala.

Důležitým okamžikem byla reforma v roce 1989, která přinesla základní principy politiky a lepší koordinaci. Maastrichtská smlouva neboli Smlouva o EU z roku 1993 měla za cíl *„podporovat hospodářský a sociální pokrok a vysokou úroveň zaměstnanosti a dosahovat vyváženého a udržitelného rozvoje, zejména vytvořením prostoru bez vnitřních hranic, posilováním hospodářské a sociální soudržnosti a zavedením hospodářské a měnové unie, jež v souladu s ustanoveními této smlouvy v konečném důsledku zahrne i jednotnou měnu.“*¹

V roce 1993 vznikl Fond soudržnosti a Finanční nástroj pro řízení rybolovu (FIFG). Postupně se dařilo pro regionální politiku EU vyčleňovat větší finanční obnosy, které však

¹ Marek, D.; Kantor, T. (2007). *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno. 23 s.

doposud nejsou dostačující. Dokument, Agenda 2000, přinesl jednodušší a účelnější provádění politiky. Pro programové období 2000 – 2006 bylo vyčleněno pro členské státy v rámci dané politiky 80 miliard EUR a byly vytvořeny i fondy na pomoc pro státy kandidující do EU. Evropská unie prostřednictvím regionální strukturální politiky tak postupně odbourává propastné úrovně svých jednotlivých zemí a regionů a přivádí je na rovnoměrnou úroveň.

Regionální politika prochází několika momenty, kde se nejdříve definují regionální problémy a hledá se jejich původ. Poté se stanoví cíl a strategie, kterou bude vhodné produkovat a nástroje použitelné k tomu případu. Nakonec se vyhodnocuje použití dané politiky.

Regionální politika je určena k ovlivňování hospodářské struktury v regionech tak, aby přispěla ke zlepšení efektivnosti hospodářské politiky.²

Jsou definovány tři základní typy regionální politiky:

- *„Růstově orientovaná regionální politika*
Jejím cílem je optimální alokace výrobních faktorů v prostoru prostřednictvím odpovídající koordinace soukromých a veřejných investičních aktivit.
- *Stabilizačně orientovaná regionální politika*
Jejím cílem jsou relativně „vyvážené“ hospodářské struktury v jednotlivých regionech, čehož je dosaženo prostřednictvím koordinace regionální politiky a odvětvových politik.
- *Infrastrukturálně orientovaná regionální politika*
Jejím cílem je více méně relativně rovnoměrné vybavení jednotlivých regionů infrastrukturou.“³

² Wokoun, R.; Malinovský J.; Damborský M.; Blažek J. a kolektiv autorů. (2008). *Regionální rozvoj (výchozí podmínky regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, Linde.

³ Wokoun, R.; Malinovský J.; Damborský M.; Blažek J. a kolektiv autorů. (2008). *Regionální rozvoj (výchozí podmínky regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, Linde. 30 s.

2.2 Principy regionální strukturální politiky EU

Aby regionální strukturální politika EU mohla fungovat a uskutečňovat se, existuje několik základních principů, které se musí dodržovat a jsou kontrolovány:

- **Princip programování**

Základním pilířem tohoto principu jsou víceleté a víceoborové programy, které odpovídají národním plánům a pro které se zpracovávají programové dokumenty a jsou realizovány dlouhodobě. Přistupuje se ke komplexnímu řešení problémových regionů. Tato pomoc je vyčleněna pro nejméně rozvinuté regiony.

- **Princip koncentrace**

Tento princip má tři hlavní aspekty:

- Koncentrace zdrojů: převažující finanční prostředky jsou využity pro země a regiony nejchudší.
- Regiony a země: účelově se investuje do konkrétních témat, které jsou předem stanoveny. Velký důraz se klade na budoucí maximální užitek.
- Koncentrace výdajů: každý program dostane začátkem každého programového období určité finance na jeden rok. Tato částka musí být využita do konce roku druhého.

- **Princip partnerství (komplementarity)**

Působí zde několik institucí či subjektů, které musí mezi sebou aktivně spolupracovat. Jedná se o Evropskou komisi a samotné příjemce pomoci ve všech úrovních procesu – členský stát, regionální, místní, veřejné orgány a jiní.

- **Princip dopňkovosti (adicionality)**

Pomoc z EU je pouze doplňková, hlavní těžiště financování leží na stranách zúčastněných projektu. Žádající strany musí doložit potřebné finanční informace, aby bylo jasné, že strukturální fondy zde plní činnost adicionality. Hlavní financování

může pocházet ze státního rozpočtu, regionálního rozpočtu, privátních zdrojů nebo z úvěrů. Záměr principu je takový, aby byla uskutečněna větší efektivnost a zodpovědnost.

- **Princip monitorování a vyhodnocování**

Hlavním úkolem je průběžný, téměř neustálý dohled na daný projekt, aby se nestalo, že danými prostředky se neefektivně plýtvá. Samozřejmě se jedná i o průběžná vyhodnocování.

- předběžné hodnocení (ex ante)
- střednědobé hodnocení (interim)
- následné hodnocení (ex post)

- **Princip solidarity**

Obrovskou roli tady hrají bohatší státy EU, které se snaží přispívat těm méně rozvinutým a chudším k jejich vzestupu.

- **Princip subsidiarity**

Patří k základním principům Evropské unie. Pravomoce se přesouvají na nižší úrovně rozhodování.

2.3 Strukturální fondy EU a Fond soudržnosti

Hlavním a nejdůležitějším nástrojem regionální strukturální politiky EU jsou Strukturální fondy a Kohezní fond. Prostředky z těchto fondů jsou nejdůležitější pomocí pro dosahování udržitelného regionálního rozvoje a ekonomické a sociální soudržnosti EU.

Strukturální fondy mohou podporovat operace následujících typu:

- „*přímé investice do vytváření nových pracovních příležitostí*
- *služby pro malé firmy (poradenství, zahájení podnikání, zakládání nebo záchrana stávajících firem, finanční inženýrství, transfer technologií, marketing, certifikace, atd.) s cílem rozvinout regionální a místní potenciál a diverzifikovat hospodářské aktivity*

- *základní hospodářská infrastruktura (doprava, telekomunikace, energie, likvidace pevného odpadu, čištění odpadních vod, obnova průmyslových lokalit, podnikatelské parky)*
- *výzkum a rozvoj, technologické inovace*
- *infrastruktura pro vzdělávání a zdravotnictví, osobní služby*
- *zlepšení struktury pro zpracování a prodej zemědělských a rybních výrobků*
- *modernizace zařízení, certifikáty kvality pro místní zemědělské a řemeslné výrobky*
- *diverzifikace hospodářských aktivit ve venkovských oblastech (hlavně prostřednictvím turistiky)*
- *ochrana životního prostředí a přírodního dědictví*
- *obnova budov, rozvoj kulturních hodnot*
- *obnova krizí postižených městských oblastí*
- *příhraniční a nadnárodní spolupráce, výměna zkušeností*
- *vyhledávání pracovních příležitostí pro mladé lidi, nezaměstnané a ty, kteří strádají nebo jsou ohroženi sociální izolací, prostřednictvím náborové pomoci a školením (vstupní, pokračující a víceetapové), příprava instruktorů, pracovníků průzkumu, administrativního personálu, stejné příležitosti pro muže a ženy*
- *rozvoj nových kvalifikací, např. za účelem zvýšení adaptability vůči změnám na pracovním trhu*
- *přizpůsobení struktury školení a zaměstnanosti“⁴*

- **Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)**

„Byl založen v roce 1975 a dodnes je objemem finančních prostředků největším fondem. Základním posláním ERDF je pomoc při odstraňování regionálních nerovností a posilování rozvoje a konverze regionů. Finanční pomoc z ERDF je zaměřena hlavně na podporu malých a středních podniků, prosazování produktivních investic k vytvoření nebo zachování pracovních míst, zlepšování infrastruktury (transevropské sítě, regionální infrastruktura) a pokračování místního rozvoje.

⁴ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. (2004). *Průvodce fondy Evropské unie*. Odbor vnějších vztahů. 13 s.

Hlavním cílem pomoci z ERDF je vytvářet pracovní místa podporou konkurenceschopného a udržitelného rozvoje.“⁵

- **Evropský sociální fond (ESF)**

„Byl založen v roce 1960 a je hlavním nástrojem sociální politiky a zaměstnanosti EU. Fond podporuje rozvojové projekty v oblastech zaměstnanosti a lidských zdrojů (například rekvalifikace, sociální integrace, vzdělávání apod.). Svých cílů dosahuje mimo jiné posilováním sociálních programů členských států EU, podporou aktivní politiky na trhu práce, podporou projektů napomáhajících rizikovým skupinám obyvatel (mladí nezaměstnaní, zdravotně postižení), podporou rovných příležitostí na trhu práce a podporou zlepšování mobility pracovních sil v rámci EU.“⁶

- **Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)**

Byl založen v roce 1962. Podporuje financování zemědělské politiky. Zasahuje do oblasti farmaření, kde bojuje za jeho zachování a podporu začínajícím farmářům. Dále podporuje zemědělskou produkci, rozvoj venkovské infrastruktury, obnovu vesnic, využití lesů...

- **Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu (FIFG)**

Byl založen v roce 1993. Podporuje modernizaci v rybolovu, což zahrnuje modernizaci loďstva a jejich vybavení, chov ryb a jejich produkci, ochranu přímořských oblastí.

Fond soudržnosti neboli kohezní:

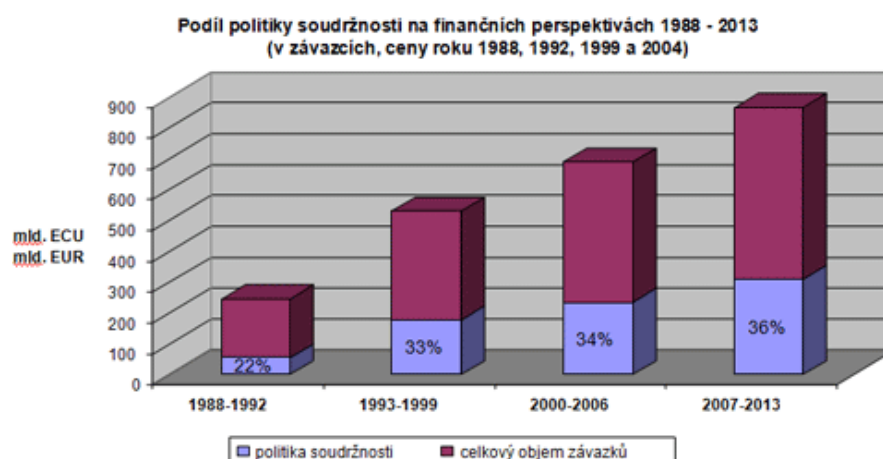
Fond byl založen roku 1993 a od strukturálních fondů se odlišuje tím, že jeho činností je pomáhat v rozvoji chudým státům, a strukturální fondy pomáhají zase regionům. Je to „*nástroj solidarity, jehož úkolem bylo pomáhat slabším zemím splnit kritéria pro vstup do*

⁵ Businessinfo, Fondy Evropské unie a politika hospodářské a sociální soudržnosti (online). Dostupné z WWW: http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/fondy-evropske-unie-a-politika-5157.html?utm_source=portal&utm_medium=web&utm_campaign=clanky_souvisejici#! (7. 2. 2013)

⁶ Businessinfo, Fondy Evropské unie a politika hospodářské a sociální soudržnosti (online). Dostupné z WWW: http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/fondy-evropske-unie-a-politika-5157.html?utm_source=portal&utm_medium=web&utm_campaign=clanky_souvisejici#! (7. 2. 2013)

Hospodářské a měnové unie, tzv. maastrichtská kritéria. Pomoc směřuje do oblasti dopravní infrastruktury a životního prostředí a poskytuje se zemím, jejichž hrubý národní produkt (HNP) na obyvatele je nižší než 90 % průměru EU. Financuje investiční (infrastrukturní) projekty, avšak jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu (dálnice a silnice I. třídy, železnice, vodní doprava, řízení silniční, železniční, říční, námořní a letecké dopravy, městská doprava při dodržování zásad udržitelného rozvoje) a ochranu životního prostředí.“⁷

Pro aktuální období – Programové období 2007-2013 jsou využívány dva strukturální fondy (ERDF a ESF) a Fond soudržnosti.

Obrázek 2 Podíl politiky soudržnosti na finančních perspektivách 1988 - 2013. Dostupný z WWW: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>, 29. 1. 2013

2.4 Organizační struktura

Regionální strukturální politika EU podává pomoc jednotlivým regionům a členským státům díky navrženým cílům pro jednotlivá programová období, pro které se zpracovávají zodpovídající programy a projekty. Aby projekty podporované Evropskou unií mohly být úspěšně připraveny, realizovány, kontrolovány atd. jsou potřeba zodpovědné orgány. Efektivní organizace je tak dost klíčovým pojetím.

⁷ Vaše internetová brána do Evropy (online). Dostupné z WWW: <http://www.euractiv.cz/kohezni-fond> (28. 5 2013)

- **Evropská komise**

Evropská komise patří k nejdůležitějším orgánům EU, zastupuje zájmy EU jako celku a je výkonným orgánem. V regionální strukturální politice má nezastupitelné místo.

Činnosti EK:

- „ předkládá návrhy právních předpisů Parlamentu a Radě
- spravuje rozpočet EU a přerozdělování finančních prostředků
- dohlíží na dodržování evropského práva (spolu s Evropským soudním dvorem)
- reprezentuje Evropskou unii na mezinárodní scéně (např. při uzavírání dohod mezi EU a ostatními zeměmi) “⁸

Sídlí v Bruselu a skládá se z 27 komisařů z jednotlivých zemí. Na každé pětileté funkční období je ustanoven předseda, kterého zvolí Evropská rada a schválí Evropský parlament. Komise má zasedání jednou týdně a pracovními jazyky je angličtina, němčina a francouzština.

- **Řídící orgán**

Je to ustanovený orgán v každé jednotlivé členské zemi a odpovídá za to, že stanovený program, který je finančně podporován evropskými fondy, bude zrealizovaný. Nese zodpovědnost za zpracování struktury subjektů, za vymezení pravomocí a úkolů a efektivní spolupráci mezi účastníky programu. Na bedrech má i včasnou informovanost žadatelů dotací.

- **Zprostředkující subjekt**

Je to orgán, který zastupuje nebo může zastupovat komunikaci jménem Řídícího orgánu s žadateli projektů (konečnými příjemci). Jeho hlavním úkolem je však

⁸ Evropská komise (online). Dostupný z WWW: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-commission/index_cs.htm (25. 3. 2013)

příprava vhodných projektů pro financování z EU. Žadatelům poskytuje informace o projektových žádostech.

- **Konečný příjemce**

Je to subjekt, ať už veřejný nebo soukromý, který díky své předložené žádosti o finanční pomoc z EU, obdrží dotace. Konečný příjemce projekt spolufinancuje a zodpovídá za „svěřené“ finance. Musí předkládat přijaté faktury s danými náklady nebo účetní dokumenty s průkaznou hodnotou, které prokazují nárok na finance.

- **Konečný uživatel**

Je to subjekt, který by sám příliš těžce žádal o finanční podporu z EU. Konečný uživatel zodpovídá konečnému příjemci, díky kterému získá pomoc ze strukturálních fondů.

- **Platební orgán, Platební jednotky**

Tyto orgány jsou příjemci plateb od Evropské komise, kteří je dále spravují. Platební orgán nese zodpovědnost za žádosti o platby, které jsou předkládány Unii.

- **Monitorovací orgány**

Je to orgán, který schvaluje výroční zprávu o realizaci daného programu, kterou zpracovává Řídící orgán a podává ji Evropské komisi. Dále předkládá projekty pro daný program a celý proces realizace sleduje.

- **Kontrolní orgány**

Kontrolní orgán realizuje neustálou kontrolu během celého procesu. Čerpané finance ze Strukturálních fondů jsou tak pod přísným dohledem. Jsou jimi Řídící orgán, Platební orgán, Evropská komise.⁹

⁹ Marek, D.; Kantor, T. (2007). *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno.

2.5 Jednotlivé fáze regionální politiky a dokumenty

Právní strana regionální politiky je určena ve Smlouvě o EU a její hlavní cíle určuje EU, kdežto samotná realizace leží na bedrech členských států a daných regionů. Programová období jsou stanovena v délce 7 let.

Fáze politiky:

- **Rozpočet strukturálních fondů:** na základě návrhu Evropskou komisí schvaluje Rada EU a Evropský parlament rozpočet a pravidla pro jeho využívání.
- **Strategické pokyny Společenství k soudržnosti:** probíhají jednání mezi Komisí a členskou zemí o zásadách a prioritách politiky, aby plány členských zemí byly v souladu s plány EU.
- **Národní strategický referenční rámec:** tento dokument vypracovává každá členská země jednotlivě a musí jej odeslat Komisi do pěti měsíců od obdržení strategických pokynů. Ta má poté tři měsíce na vyjádření se. Uvádí v něm hlavní principy, cíle a operační programy, které v jejich zemi hrají prim a chtějí je uskutečnit.
- **Operační programy (OP):** po schválení národního strategického referenčního rámce Komisí, tím pádem i operačních programů, které znamenají realizaci daných projektů, se s praktickou částí začíná. Členské státy či regiony musí zajistit uskutečňování programů, jejich kontrolu a hodnocení. Pro tyto účely jsou pověřeny „řídící orgány“.
- **Přidělování financí:** Evropská komise přiděluje a proplácí daným zemím finanční prostředky pro zahájení a realizaci projektů.
- **Kontrola:** Evropská komise si každý program hlídá a sleduje. Během programového období ona i členské státy vyhotovují strategické zprávy.

2.6 Programové období 2007 - 2013

V aktuálním programovém období se hlavní pozornost regionální politiky strhává na nejchudší státy a regiony. Důležité priority jsou růst státu, inovace a pracovní místa. Pro tyto účely bylo vyčleněno 347 miliard eur.

2.6.1. Cíle 2007 - 2013

Regionální politika definovala pro období 2007 – 2013 tři cíle:

- **Cíl 1: Konvergence (Sbližování)**

Tento cíl čerpá z Evropského fondu pro regionální rozvoj, z Evropského sociálního fondu a z Fondu soudržnosti. Je na něj zprostředkováno 81,5 % (cca 252 miliard eur) z celkové vyčleněné částky pro regionální politiku. Jeho hlavním úkolem je urychlit konvergenci nejchudších regionů, kde HDP na osobu je pod 75 % průměru Evropské unie. Investuje se do materiálních a lidských zdrojů ke zvýšení zaměstnanosti, úpravy vody a zpracování odpadu, očekává se společnost založená na znalostech, která bude schopna přizpůsobovat se ekonomických a společenským změnám a bude chráněno životní prostředí.

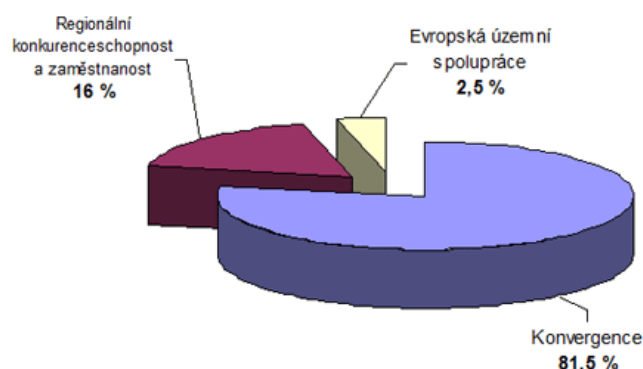
- **Cíl 2: Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost**

Tento cíl čerpá z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z Evropského sociálního fondu. Tento cíl mohou využívat ti, kteří nespádají pod cíl 1 – Konvergenci a je na něj vyčleněno 16 % (cca 48 miliard eur). Podporuje se především konkurenceschopnost a atraktivita regionů pro investory a podniky, vysoké školy, výzkumná střediska, podnikavost, rozvoj trhu práce přizpůsobováním pracovníků a podniků.

- **Cíl 3: Evropská územní spolupráce**

Tento cíl čerpá z Fondu soudržnosti a je na něj zprostředkováno 2,5 % (cca 7 miliard eur) z celkové vyčleněné částky pro regionální politiku. Vznikl především proto, aby se regiony naučily kooperovat s regiony ostatními, nejen ve svém státě. Jsou zde zapojeny regiony, které leží podél vnitřních a vnějších kontinentálních hranic. Tento cíl sleduje příhraniční spolupráci prostřednictvím společných programů, spolupráci na úrovni nadnárodních oblastí, spolupráci na mezinárodní úrovni a mezinárodní síť pro spolupráci a výměnu zkušeností v celé Unii. Vzájemná regionální spolupráce a

získávání nových zkušeností mohou vést ke zlepšení situace a k růstu v regionech, mohou podporovat rozvoj vědy a výzkumu a chránit životní prostředí a přírodní zdroje.¹⁰

Obrázek 3 Rozdělení prostředků politiky soudržnosti na 3 cíle pro roky 2007 - 2013. Jde o celkem 35,7 % rozpočtu EU a 347,410 miliard eur. Dostupný z WWW: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>, 29. 1. 2013

„Hlavní příjemci: Polsko (67,3 miliardy eur), Španělsko (35,2 miliardy eur), Itálie (28,8 miliardy eur), Česká republika (26,7 miliardy eur), Německo (26,3 miliardy eur), Maďarsko (25,3 miliardy eur), Portugalsko (21,5 miliardy eur) a Řecko (20,4 miliardy eur).“¹¹

2.6.2. Očekávané výsledky z programového období 2007 – 2013

- „Makroekonomické modely odhadují, že investice politiky soudržnosti přidají v nových členských státech v průměru přibližně 6 % HDP na základní scénáře. Například se předvídá přidaných 9 % HDP v Litvě, České republice a na Slovensku; 5,5-6 % pro Bulharsko, Polsko a Rumunsko; 3,5 % pro Řecko a okolo 1-1,5 % pro Španělsko, východoněmecké spolkové země a Mezzogiorno.
- Do roku 2015 by měly strukturální fondy a Fond soudržnosti vytvořit až 2 miliony nových pracovních míst.
- Na základě odhadů *ex ante* několika členskými zeměmi vytvořit důrazné zaměření na výzkum a inovaci dalších 40 000 pracovních míst.

¹⁰ Evropská komise, Regionální politika (online). Dostupný z WWW: http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#1 (10. 5. 2013)

¹¹ Businessinfo, Regionální a strukturální politika EU (online). Dostupný z WWW:

<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/regionalni-a-strukturalni-politika-5158.html#!&chapter=5> (14. 2. 2013)

- *V oblasti dopravy se předpokládá, že z investic politiky soudržnosti EU bude podpořeno vybudování nebo rekonstrukce 25 000 kilometrů silnic a 7 700 km železnic.*
- *Mnoho členských států a regionů dává ve svých programech prioritu opatřením proti klimatickým změnám a rozvoji ekonomiky s nízkou produkcí uhlíkových zplodin. Například Lucembursko si dalo za cíl snížit emise CO₂ o 10 %, a Slovensko plánuje snížit energetickou náročnost výroby o více než 20 %. Programy v Itálii, Francii, České republice, na Maltě, v Anglii, a ve Walesu zahrnují opatření pro rozvoj specifických systémů pro vyhodnocování uhlíkových zplodin.*¹²

¹² Businessinfo, Regionální a strukturální politika EU (online). Dostupný z WWW:

<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/regionalni-a-strukturalni-politika-5158.html#!&chapter=5> (14. 2. 2013)

3 OBEC NOVÁ LHOTA, REGION SLOVÁCKO – MIKROREGION HORNÁCKO, JIHOMORAVSKÝ KRAJ

3.1 Obec Nová Lhota

3.1.1 Popis a poloha obce

Nová Lhota je malebnou obcí s okresním městem Hodonín. Rozkládá se u slovenských hranic v mikroregionu Hornácko, jihovýchodně od většího města Veselí nad Moravou a spadá pod Jihomoravský kraj. Leží v chráněné krajinné oblasti CHKO Bílé Karpaty a je nejvýše položenou obcí Hornácka s nadmořskou výškou 467 metrů. Žije zde 699 stálých obyvatel, které obklopuje nádherná příroda. Kolem obce se rozprostírají zalesněné stráně, lesy a louky, kde se tyčí i vrcholek s názvem Šibenický vrch, který měří 707 metrů nad mořem. Novou Lhotou protéká podél hlavní silnice Lhotský potok, který se vlévá do Veličky. Z druhé strany potoka se táhne vyvýšený kopec s vedlejší silnicí, kolem které jsou postaveny domy. Druhý vyvýšený, táhnoucí se kopec s druhou vedlejší silnicí je vedle hlavní silnice. Obec má rozlohu 2587 ha, patří k menším obcím a nedisponuje žádnými ulicemi, ale pro lepší orientaci jednotlivé části nesou neoficiální názvy jako je Pažit', Horní Konec, Dolní Konec, Skalka.

„Podle starých zpráv byli obyvatelé této horské osady dřevorubci, najatí vrchností Strážnického panství, na kácení rozsáhlých pohraničních lesů. Jelikož měli být s vymýcením rubisk hotovi do určitých lhůt, říkalo se jim „Lhotami“ a místu, kde si vystavěli první obydlí, se říkalo Lhotka. Tato Lhotka se skládala z horní a dolní vesnice. Jižní část se rozkládala na svahu stráně, která se nazývala Lazy a nesla název Stará Lhotka a severní část, která byla položena níže, se jmenovala Nová Lhota. O sloučení obou částí se zasloužil Jan Dětrich za Žerotína a v roce 1598 zakládá Nové Lhotky, které jsou nejmladší osadou okresu. Později vznikl název Nová Lhota. V roce 1605 po vpádu uherských vojsk utrpěla obec značné škody a při nájezdech Kuruců v roce 1704 byla obec vypálena. V prvním desetiletí 19. století byla vesnice zasažena zhoubnou cholerou, na kterou zemřelo na dvě stovky obyvatel.“¹³

Nová Lhota bohužel nedisponuje veškerou občanskou vybaveností. Obec bohužel nemůže nabídnout stálou zdravotnickou službu. Jednou týdně v pravidelnou dobu a na pravidelné místo však přijíždí praktický lékař, jehož služby mají možnost obyvatelé využít.

¹³ Obec Nová Lhota (online). Dostupné z WWW: <http://www.novalhota.cz/nova-lhota-a-vapenky/d-11624/p1=316> (23. 3. 2013)

Nejbližší ambulance, jak praktického lékaře pro dospělé a děti, tak i stomatologa je v patnáct kilometrů vzdálené Velké nad Veličkou. Do obce nevede železniční trať, ale dopravu plně obstarávají pravidelné autobusové spoje ČSAD, které jezdí v častých časových intervalech a staví na dvou zastávkách – Nová Lhota Dolní a Nová Lhota Horní. Existují zde dvě prodejny potravin, pošta, základní a mateřská škola, kadeřnický a kosmetický salón, bar Laguna, Hospoda pod Břízami a Hotel Háj, který dostal nového majitele a zároveň i nový moderní kabát. Do roku 2007 tady sídlila i cizinecká policie, po zavedení schengenského prostoru pozbyla svůj význam a novolhotské sídlo zaniklo. Budova ale nezůstala nevyužita, slouží jako centrum environmentální výchovy. Děti smí svůj čas trávit na novém moderním dětském hřišti Pohádka, kde mají k dispozici pískoviště, houpačky a skluzavky.

Nová Lhota je vybavena plynofikací, obecním vodovodem, čističkou odpadních vod a obecním rozhlasem. Pravidelně jednou za dva týdny probíhá odvoz odpadu dohodnutou firmou. Vedle obecního úřadu mají sídlo dobrovolní hasiči. Do obce se noví obyvatelé přistěhují jen zřídka, neboť se musí dojíždět za prací. Nesídlí zde firmy a závody, které by umožnily zaměstnání. Nová Lhota se však snaží o modernizaci a rozšíření možností pro své obyvatele.

Díky zapojení se obce do projektu „Objevme kulturní a přírodní krásy sousedů“-zbudováním ski areálu, což přispělo k návštěvnosti obce, se prodala chátrající budova, která kdysi dávno sloužila jako restaurace. Nový majitel uskutečnil rozsáhlou rekonstrukci, dokončenou na podzim 2012 a nyní nabízí pohodlné ubytování pro turisty a tím podporuje návštěvnost obce a její ekonomiku.

Vápenky

Pod Novou Lhotu spadá i původně dělnická osada Vápenky. Její vznik se datuje koncem 18. století. Název Vápenky je odvozen od dříve těženého vápence, který se dovážel do nedalekých skláren. Vápenky spadají pod památkovou zónu a převažují zde chaty a chalupy nad rodinnými domy. Turisticky jsou velmi atraktivní lokalitou, neboť v celém širokém okolí panuje neponičená příroda. V roce 2009 byla opravena hlavní komunikace i s přilehlými chodníky. Vápenky návštěvníkům nabízejí dva rekonstruované penziony Rekreační středisko Vápenky a Penzion U Černého potoka.

3.1.2 Zastupitelstvo obce

Starosta

Mgr. Antonín Okénka

Místostarosta

Josef Štipčák

Obecní zastupitelstvo

Mgr. Antonín Okénka

Josef Štipčák

Jan Bajko

Lukáš Hůserek

Pavel Malár

Jan Mlýnek

Vlasta Sobková

Robin Štipčák

Konkrétní politická příslušnost jednotlivých zastupitelů se bohužel zjistit nepodařila.

Adresa obecního úřadu: Obec Nová Lhota

Nová Lhota 355

696 74 Nová Lhota

3.1.3 Školství

Od roku 2006 existuje v obci jen první stupeň základní školy. Pro nedostatek žáků se musel druhý stupeň v již zmiňovaném roce zavřít a „druhostupňáci“ musí dojíždět do několika kilometrů vzdálených obcí Velká nad Veličkou nebo do Blatnice pod sv. Antonínkem.

Nyní je zš školou rodinného charakteru, současný počet žáků je 24 a jsou spojeny dva ročníky spolu v jedné třídě. Nízký počet žáků však přináší jednotlivý přístup ke každému dítěti a dostatečnou pozornost ve vyučování.

Škola se zapojuje do různých projektů, jako je „Ovoce do škol“, „Školní mléko“, „Zelená škola“, „EU peníze školám“. Také jsou nabízeny ve volném čase různé zábavné kroužky, např. taneční, plavecký výcvik nebo zumbatomic. Děti se účastní na tradičních akcích týkajících se školy nebo obce: školní akademie ke Dni matek, rodičovský ples, divadelní představení, mikulášská nadílka aj.

Mateřská škola nabízí rodičům a dětem celodenní provoz, i když počet dětí není příliš vysoký a průměrný počet je 15 dětí zapsaných ve školce.

Součástí školy je školní družina a školní jídelna.¹⁴

3.1.4 Environmentální výchova, Ekocentrum Karpaty

Nová Lhota je celkem odlehlou lokalitou, což nese i jistá pozitiva. Komerční nezájem „zapříčinil“, že krajina zůstala v původním stavu a velmi zachovalá. Existuje zde mnohé neobjevené přírodní bohatství a to se právě obec snaží využívat. Dostává se do podvědomí těch, kteří považovali za zbytečné do obce zavítat. Díky své poloze v CHKO Bílé Karpaty a nepozměněné krajině se Nová Lhota stala centrem environmentální výchovy a vzdělávání. Obec navštěvují zatím základní a mateřské školy z Hornácka a příhraničních Kočovců, kde se žáci učí nejen vzdělávat v problematice životního prostředí, ale jsou vedeni k zodpovědnosti a vztahu ke svému okolí. V příštích letech se očekává návštěva ostatních škol, neboť poptávka a zájem je velký. Malá obec se tak přidala k městům, jako jsou Valašské Klobouky, Hostětín, Dolní Němčí a Veselí nad Moravou, které výuku o přírodě uskutečňují již dlouhá léta.

Sídlo Ekocentra Karpaty je v bývalé nevyužívané chátrající policejní budově, která prošla rozsáhlou rekonstrukcí díky dotacím z EU. Budova nabízí přednáškový sál, „meetingroom“, učebnu, laboratoř s mikroskopy, kuchyňku. Prostory jsou vybaveny moderním nábytkem a žáci mají tak k dispozici výuku na pohodlných polštářích na zemi nebo klasickou se stoly a židlemi. Projekt je čerstvý, proto postupně přibývají tematické pomůcky a výukový materiál směřující k získávání znalostí o bělokarpatské krajině. V roce 2013 Nová

¹⁴ ZŠ a MŠ Nová Lhota (online). Dostupný z WWW: <http://zsamsnovalhota.webnode.cz/zakladni-skola/> (1. 6. 2013)

Lhota plánuje zbudovat u Ekocentra přírodní výukovou zahradu, vrbový altán, rostoucí oplocení, bylinkovou zahradu, upravené zákoutí pro rostliny a živočichy a přírodní herní a výukové prvky. V budoucnu mají vzniknout keramické dílny, kurz fotografování, workshopy zaměřené na ruční práce a stará lidová řemesla. Obrovským přínosem budou i zážitková odpoledne pro rodiny nebo přednášky z oblasti zdraví.¹⁵

Obrázek 4 Výuka v Ekocentru. Dostupný z WWW: <http://www.ekocentrumkarpaty.eu/fotogalerie.html>, 18. 3. 2013

Obrázek 5 Aktivita v terénu. Dostupný z WWW: <http://www.ekocentrumkarpaty.eu/fotogalerie.html>, 18. 3. 2013

¹⁵ Obec Nová Lhota. *Projektová dokumentace („Za poznáním přírody“)*.

3.1.5 Sportovní možnosti v obci

V posledních letech došlo v obci k poznatelnému sportovnímu rozkvětu. Vzniklo několik sportovních míst, které jsou hojně navštěvovány a využívány nejen zdejšími občany, ale lokalita se stala zajímavou i pro daleké okolí. Patří mezi ně: Lyžařský areál Nová Lhota, víceúčelové hřiště, cyklostezka. V obci fungují dva kluby – fotbalový a amatérská hokejová liga, kterých využívají muži.

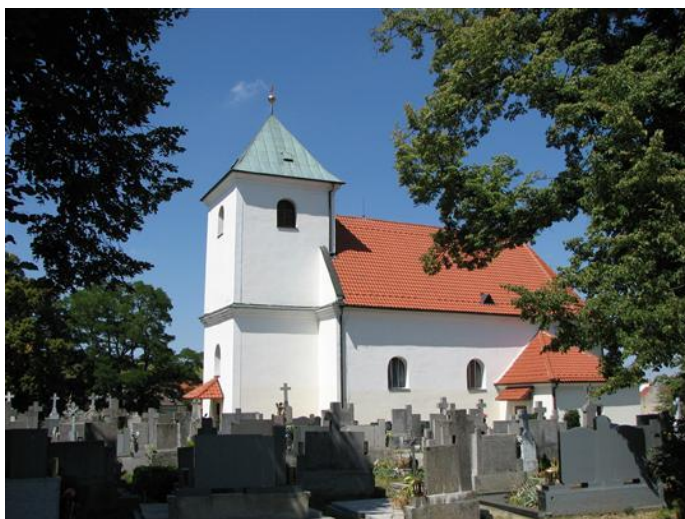
Zumba

Speciálně ženám obec nenabízela dlouho žádné pohybové vyžití. Teprve od roku 2011 se pravidelně v kulturním domě předvádí zumba, která se stala velmi oblíbenou. V létě k těmto účelům slouží i víceúčelové hřiště.

3.1.6 Kostel sv. Matouše, Zvonice, socha Panny Marie

Nová Lhota se bohužel nemůže pyšnit žádným hradem či zámkem. Hlavní památkou a zároveň dominantou obce je barokní kostel sv. Matouše z roku 1729. O založení se zasloužil hrabě František Jan Magnáš. V roce 1995 proběhla rekonstrukce. O tomto kostele není dochováno mnoho záznamů. Dochoval se však kancionál, který nese jméno po Pavlu Raškovi, který vyučoval na zdejší škole v 19. století a ten jej „zprovoznil“.

V současné době se pravidelně každou neděli konají hlavní bohoslužby, které jsou hojně navštěvovány. Podle potřeby se v průběhu týdne konají pohřby, kterým slouží přilehlý upravený hřbitov. Kostel rád vítá i svatby, kterých je však poskromnu. Již se stalo zvykem, že jednou za rok zpřijemní obyvatelům jedno nedělní odpoledne či podvečer pořádaný koncert. Panuje tajuplná atmosféra a členové „Javornických smyčců“ předvedou skladby od známých skladatelů, jako byli Vivaldi či Mozart. Ještě zmíním konání biřmování ve zdejším kostele minulý rok, tedy v roce 2012. Pro celou obec to byla velká událost, neboť Svátost biřmování byla naposled udělena před čtyřiceti lety, v roce 1972 a obyvatelé jsou silně věřící. Farní společenství mohlo přivítat ctěného biskupa Josefa Hrdličku a kněze Baue z USA.

Obrázek 6 Kostel sv. Matouše. Dostupný z WWW: <http://www.novalhota.cz/nova-lhota-a-okoli/gs-2209/p1=319>, 18. 3. 2013

3.1.7 Klub žen

Toto společenství nebo seskupení vzniklo teprve v roce 2008 a skládá se z dobrovolnic z Nové Lhoty, kterých je asi 15. Pro obec se tyto ženy staly velmi důležité a nápomocné. Jednak proto, že občanům nebyl dlouhá léta nabízen zábavný a společenský program, ale také se znova obnovují zapomenuté oblíbené novolhotské tradice. Dá se říct, že kulturní život v obci byl téměř nulový. Klub se snaží vytvářet nejrůznější dění, kde zapojuje občany všech generací do zábavy. Jedná se o pravidelné každoroční akce, které u občanů zaujímají kladné ohlasy a rádi zpodobávají život svých předků.

Fašanková obchůzka

V únoru roku 2010 po třicetileté odmlce se znova konal tradiční fašanek, ze kterého byli obyvatelé nadšení a mile s otevřenou náručí „fašankáře“ vítali a měli připravené občerstvení. V ulicích se proháněly nejrůznější masky a k tomu hrála již tradiční cimbálová muzika. Obchůzka se stala tradicí v Nové Lhotě.

Sáharské vzpomínání

Jde o novolhotskou folklórní přírodní akci podzimu, tradičním místem konání je Kubíkův vrch nad Novou Lhotou. Setkání mají připomínat dávný způsob obživy novolhotských usedlíků, kteří v lese vydělávali na obživu kácením a zpracováním dřeva na sáhy. Podle toho odvozen název Sáharské. Návštěvníkům je nabízena expozice „Doma u

sáharů“, která je seskládána z tradičních předmětů interiéru lidového stavení. Nechybí samozřejmě lidová hudba a tance, tradiční kyselice, koláčky a uzené maso.¹⁶

3.2 Popis regionu

3.2.1 Region Slovácko – Mikroregion Hornácko

„Slovácko je národopisná oblast jižní a jihovýchodní Moravy jihovýchodně od Brna, jejíž přirozené hranice tvoří na severu a severozápadě pohoří Ždánický les a Chřiby, na jihovýchodě hřeben Bílých Karpat, na moravsko-slovenském pomezí a na jihu tok řeky Dyje. Slovácko zahrnuje okres Hodonín a Uherské Hradiště, zasahuje do okresů Zlín a Břeclav.“¹⁷

Oblast Slovácka je neskutečně bohatá a rozmanitá a zdejší obyvatelé jsou pohostinní, štědrí a rozdační, teda většinou. Je nabízeno mnohé poznání a aktivity z různých oblastí. Troufám si říct, že téměř každá obec může svým obyvatelům a návštěvníkům svou atmosférou hodně dopřát a získat nezapomenutelné zážitky. Z folklórní oblasti můžu jmenovat například jízdy králů, pravidelné folklórní festivaly s cimbálovou muzikou, hody, slavnosti vína, košty vína, slivovice, klobás, zelí. Slovácko je známé především vinohrady a vinnými sklípky. Nezůstává pozadu ani rekreace a odpočinek. Slovácko je propleteno mnoha cyklostezkami a v zimě je možnost vyřadit se na běžkách či svazích v Javorníku, na Stupavě, na Mikulčině Vrchu, na Velké Javořině nebo nově na Nové Lhotě. I když se nemůžeme pyšnit mořem, i tak si můžeme užívat plavbu lodí po Baťově kanále s přílehlými přístavišti a tak poznávat zdejší památky. Kdo dává přednost zámkům či hradům, navštíví Lednici, Milotice, Buchlovice, Buchlov.¹⁸

Na základě typu krajiny, zemědělství, nářečí, lidové hudby se Slovácko dělí na šest podoblastí: Dolňácko, Podluží, Hornácko, Moravské Kopanice, Hanácké Slovácko a Luhačovské Zálesí. Dále se budu věnovat Hornácku, neboť v této oblasti leží obec Nová Lhota, která je součástí mé práce.

¹⁶ Obec Nová Lhota. *Zpravodaj Lhoťáček*. 2012

¹⁷ Wikipedia, Slovácko (online). Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Slov%C3%A1cko> (23. 1. 2013)

¹⁸ Město Hodonín (online). Dostupný z WWW: <http://www.hodonin.eu/charakteristika-regionu/ds-48759/p1=37092> (28. 2. 2013)

Hornácko

Hornácko, které čítá do 10 000 obyvatel, leží v severozápadním úpatí chráněné krajinné oblasti Bílých Karpat. Spadá pod Jihomoravský kraj a okresním městem je Hodonín. Bílé Karpaty s nejvyšší horou Velká Javořina (970 metrů nad mořem) tvoří přirozenou hranici mezi Slovenskem a Českou republikou. Hornácko je tvořeno devíti, někde se uvádí deseti, obcemi: Hrubá Vrbka, Javorník, Kuželov, Lipov, Louka, Malá Vrbka, Nová Lhota, Suchov, Vápenky (někde se počítají jako osada k obci Nová Lhota, jinde se uvádí jako desátá obec Hornácka) a Velká nad Veličkou. Obec Nová Lhota je obcí nejvýše se nacházející (467 metrů nad mořem), opakem jí je Lipov, který zaujímá polohu nejnižše položenou (240 metrů nad mořem). V blízkosti se nacházejí města Veselí nad Moravou, Bzenec, Strážnice, Uherské Hradiště, Uherský Brod...

Oblast se pyšní nádhernou rozmanitou přírodou, nezapomenutelnými památkami, lidovým stavitelstvím a stále žijícími tradicemi a zvyky, jejichž dodržování je zde známé. Specifické je zvláště svým folklórem. Neustále jsou pořádány jedinečné folklórní akce a besedy. Každoročně v červenci region hostí Hornácké slavnosti, které jsou populární nejen pro blízké obyvatele, ale i pro daleké návštěvníky. Každý poslední červencový víkend je pořádající obec Velká nad Veličkou zaplavena davy lidí, kteří se nejen těší na pravé hornácké taneční a hudební umění, ale rádi zavítají i na tradiční jarmark s lidovými řemesly a výrobky. Druhým velkým festivalem tohoto typu jsou Ozvěny Hornácka, které se také konají ve stejné obci. Zdejší folklórní soubory jsou obohaceny o návštěvní soubory z České republiky a Slovenska. Symbolem této oblasti je i větrný mlýn v Kuželově, obohacený vnitřní výstavou, pořádající folklórní setkání.¹⁹

3.2.2 Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj, který dříve nesl název kraj Brněnský, je jedním ze čtrnácti krajů České republiky se sídelním městem Brnem a rozlohou cca 7 200 km². Dále mezi jeho největší města můžeme zahrnout Znojmo, Hodonín, Břeclav, Vyškov, Blansko, Kyjov, Veselí nad Moravou Boskovice a Kuřim. Rozlohou čtvrtý největší kraj má sedm okresů: Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo. Jihomoravský kraj zabírá polohu jižní a částečně střední Moravy, kde se rozkládá 673 obcí, z toho 48 měst. Celkový počet obyvatel je cca 1 166 000. Domácími sousedy jsou na severu kraj Pardubický, na severovýchodě kraj Olomoucký, na východě kraj Zlínský, na severozápadě kraj Vysočina a na

¹⁹ Holý D.; Frolec V. a kol. Hornácko. (1966). *Život a kultura lidu na moravsko-slovenském pomezí v oblasti Bílých Karpat*. Brno.

západě kraj Jihočeský. Hraničí také se Slovenskem, a to na jihovýchodě a na jihu je to Rakousko.

Obrázek 7 Mapy Jihomoravského kraje. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/jihomoravsky-kraj/verejna-sprava/spravni-cleneni/uzemni-cleneni-mapy/#o1>, 23. 3 2013

Co se týká přírodních podmínek a podnebí, tak je tady nejtepleji z celé České republiky. Nejvyšší pohoří nese jméno Bílé Karpaty ve východní části kraje s nejvyšším vrcholem Velká Javořina (970 metrů nad mořem). Dolnomoravský úval tvoří oddělovací čáru mezi Karpaty a západem kraje, např. Dražanskou vrchovinou. Nejdůležitějšími toky jsou Morava, Svratka, Svitava a Dyje, které se díky Dunaji vlévají do Černého moře.

K jihomoravské oblasti patří především vinařství, které je velkým lákadlem pro návštěvníky a turisty. Zde se koncentrují největší procenta vinic a vinné révy v celé České republice.

Znak Jihomoravského kraje

Francouzský modro a červeně čtvrcený štít: V prvním poli moravská orlice. Ve druhém poli stříbrné břevno pod stříbrným temenem. Ve třetím poli zlatý vinný hrozen s listem a úponkem. Ve čtvrtém poli zlato-červeně šachovaná korunovaná orlice se zlatou zbrojí.

Obrázek 8 Znak Jihomoravského kraje. Dostupný z WWW: <http://www.hhg.cz/heraldika-erby-a-znaky/znaky-kraju>, 23. 3. 2013

4 PROJEKTY

Obec Nová Lhota se snaží jít dopředu, modernizovat se a svým obyvatelům nabízet nové lepší možnosti, které jim zpříjemní a usnadní život v obci. Pracuje se na tom, jak zatraktivnit obec, aby sem zavítali i noví návštěvníci a turisté. Jedná se o projekty týkající se infrastruktury dopravy, využití volného času, ochrany přírody, zachování tradic a rozšíření kontaktů s příhraničními slovenskými regiony. Pro tyto účely využívá obec hlavně dotace z EU. Následující projekty byly realizovány díky regionální strukturální politice EU – strukturální fondy EU v programovém období 2007 – 2013.

4.1 Projekt: „Příhraniční sportovně-kulturní areály“

Obec Nová Lhota se slovenskou obcí Kočovce a slovenským městem Brezová pod Bradlom leží v příhraničním regionu, ve kterém byly rozdělením České a Slovenské republiky přerušeny kulturní a společenské vazby. Tento projekt si klade za cíl znovuoživit a podpořit kulturní a společenský život v příhraničním regionu, ve kterém není vytvořena dostatečná infrastruktura pro vzájemná setkávání. Otevření hranice výrazně ulehčilo budování příhraničních regionálních partnerství, která se orientují na spolupráci v oblasti kultury, sportu a společenského života. Projekt podporuje a směřuje hlavně k odstranění nedostatečných či chybějících vazeb přeshraniční spolupráce a vytváří vhodné podmínky pro obnovu tradic a realizování nových aktivit. Pořádají se společné sportovní, kulturní a jiné společenské akce. Realizace příhraničních sportovně-kulturních areálů v jednotlivých místech regionu zvyšuje úroveň společně pořádaných akcí, zapojuje do těchto aktivit mladou generaci, zvyšuje atraktivnost příhraničního regionu jak pro občany, tak pro „cizí“.

Cíle projektu

Prioritním cílem projektu „Příhraniční sportovně-kulturní areály“ bylo vytvoření infrastruktury pro pořádání sportovních, společenských, kulturních a jiných akcí. Díky tomuto projektu jsou k dispozici prostory pro vzájemná setkávání příhraničních obcí při sportovních, kulturních a jiných společenských akcích. Výsledkem je vytváření nových vazeb a spolupráce na obou stranách hranice, podpora tradic a zavádění nových aktivit. Akce se konají střídavě v partnerských obcích podle harmonogramu. Harmonogram společně pořádaných akcí byl sestaven zástupci partnerských obcí a obsahuje, v jakých termínech se jednotlivé akce

pořádají. Tyto akce jsou navrženy s ohledem na místní rozvojové strategie, na zvyky a tradice jednotlivých regionů a na zavádění nových společných akcí s příhraničním dopadem. Obsah akcí je seskládán tak, aby se jich mohlo účastnit co nejširší množství občanů partnerských obcí. Všechna setkávání se konají v nově vybudovaných sportovně-kulturních areálech a jsou pořádána společným týmem realizátorů z obou stran hranice. Slovenští členové se podílejí na organizaci na české straně a čeští partneři naopak zase mají podíl na slovenské straně.

Popis projektu

Díky projektu „Příhraniční sportovně-kulturní areály“ vznikly tři nové areály. V Nové Lhotě bylo vybudováno centrum volného času, které se skládá z výstavby sportovní plochy s umělým povrchem a oplocením a parkovací plochy. Součástí je i odvodnění. Sportovně-rekreační a parkovací plocha se nachází v blízkosti objektu bývalé ZŠ a na místě bývalé pošty v Nové Lhotě. Celou výstavbu provázelo několik úkonů a realizací: příprava území, drenážní systém, podkladní vrstvy s použitím šterkodrtí, umělý vodopropustný sportovní povrch, sportovní vybavení s mobiliářem, opocení, zpevněné chodníkové a parkovací plochy, drobné terénní úpravy. Přístup do centra volného času je řešen jako bezbariérový s napojením na veřejně přístupné plochy a komunikaci.

Na slovenské straně u příhraničních partnerů byly vybudovány dva areály: „Areál volnočasových aktivit Dolné Lúky“ a areál v Kočovcích „BARINA – rekreačno oddychová plocha“.

U každého vybudovaného areálu jsou vysvětlující tabulky neboli pamětní desky. Obsahem je logo EU, odkaz na Evropskou unii a Evropský fond regionálního rozvoje. Tabule mají dostatečnou velikost, je na nich uvedena výše příspěvku z ERDF a informace o realizaci projektu. Další informace jsou k dispozici na internetových stránkách a v regionálních denících. Informace o pořádání společných sportovních, kulturních a jiných akcí zajišťují plakáty, brožury a oznámení.²⁰

²⁰ Obec Nová Lhota. Konkrétní projektová dokumentace („Příhraniční sportovně-kulturní areály“)

4.2 Projekt: „Snížení energetické náročnosti budovy Základní a Mateřské školy v Nové Lhotě čp. 241“

Budova mateřské a základní školy byla v nevyhovujícím stavu – stará netěsnící okna a dveře a obvodové zdi nebyly zatepleny. Tímto unikaly zbytečné finance, které se mohly využít na dalších potřebných akcích.

Cíl projektu

Cílem projektu je snížení spotřeby energie, zlepšení tepelně technických vlastností obvodové konstrukce, zvýšení účinnosti energetického systému a snížení tepelných ztrát budovy.

Popis projektu

Projekt řeší snížení energetické náročnosti stávající budovy ZŠ a MŠ v Nové Lhotě. Snížení bylo provedeno díky zateplení obvodových stěn, stropů a výměně oken a dveří.²¹

4.3 Projekt: „Dostupnost pohraničí v okolí Velké Javořiny“

Velkou potřebou příhraničních regionů Jihomoravského a Trenčínského kraje je budování a celková rekonstrukce dopravní infrastruktury. Tato infrastruktura je nezbytným předpokladem pro zachování kvalitních životních podmínek místních obyvatel. V příhraničních oblastech již tradičně dominuje velká míra nezaměstnanosti, občané musí využívat pracovní příležitosti v okolních městech, kam se denně musí dopravovat dopravními prostředky. Infrastruktura pro motorovou dopravu byla dlouhodobě v nevyhovujícím stavu. Silnice byly rozbité, plné výmolů, nezpevněné okraje silnic se působením povětrnostních vlivů a eroze oddělovaly a na jejich opravu často nezbyvaly patřičné finanční prostředky. Úpravou vozovek se zlepšily životní podmínky i bezpečnost nejen domácích obyvatel obou států.

²¹Obec Nová Lhota. Konkrétní projektová dokumentace („Snížení energetické náročnosti budovy Základní a Mateřské školy v Nové Lhotě čp. 241“)

Projekt má dopad i na zlepšení dopravní dostupnosti Velké Javořiny z obou stran státní hranice. Velká Javořina, nejvyšší vrchol Bílých Karpat, tradičně patří k důležitým místům, kde se vzájemně setkávají Češi a Slováci. Každoročně jsou pořádány lidové Javořinské slavnosti a Československá fatra přátelství. Národy se však setkávají celoročně i mimo tyto velké akce. Zkvalitnění dopravní infrastruktury z obou stran státní hranice vede ke zvýšení atraktivity celého příhraničního regionu a rozvoji turistického ruchu. Projekt obsahuje i infrastrukturu pro nemotorovou dopravu, která v obci chyběla úplně. Návštěvníci mají možnost využívat nově vybudovanou cyklostezku jako možnost aktivního odpočinku, seznámení se s rázovitostí místní krajiny a její botanickou a zoologickou hodnotou. Ekologickým způsobem dopravy po kraji dochází k lepšímu prožitku a rozvoji environmentálního vnímání. Díky čilému cestovnímu ruchu dochází k rozvoji služeb, k nárůstu pracovních míst a snížení nezaměstnanosti.

Cíle projektu

Hlavním cílem projektu bylo vylepšení dopravní dostupnosti pohraničního regionu Velké Javořiny, který se bohužel nachází mimo všechny dopravní sítě. Rekonstrukce a vybudování dopravní infrastruktury pro motorovou i nemotorovou dopravu byl velký krok pro zvýšení úrovně a zkvalitnění podmínek života pro místní obyvatele. Díky projektu se lokalita stala z hlediska turistického ruchu mnohem atraktivnější, vznikly podmínky pro trávení volného času a rozvíjejí se služby.

Popis projektu

V rámci projektu „Dostupnost pohraničí v okolí Velké Javořiny“ byly zrekonstruovány nebo vybudovány tři „stavby“. *„Na české straně hranice proběhla rekonstrukce cesty v úseku Suchovské Mlýny – Vápenky a byla nově vybudována cyklostezka Nová Lhota – Vápenky. Vozovka ze Suchovských Mlýnů do osady Vápenky celkem měří 4,18 km o šířce 50, - 5,7 m. Komunikace byla ve velmi špatném stavu a její poruchy vedly ke špatné sjízdnosti a bezpečnosti na ni. Tato cesta zajišťuje obslužnost obcím Suchovské Mlýny, Zámečnickovy Mlýny, Hryzlácké Mlýny a Vápenky. Upravená komunikace obsahuje asfaltový beton, spojovací asfaltový postřik, recyklaci za studena na místě, infiltrační asfaltový postřik a štěrkodrt’.*“²²

²² Obec Nová Lhota. Konkrétní projektová dokumentace („Dostupnost pohraničí v okolí Velké Javořiny“)

Cyklostezka Nová Lhota – Vápenky navazuje na příjezdovou cestu do osady Vápenky, má šířku 3,0 m, je obousměrná a měří 1,5 km. Konstrukce je ve třech skladebných provedeních podle využití: pouze pro cyklisty (povrch minerální beton), přejezdy při křížení s polními cestami (povrch minerální beton), společná část cyklostezky i pro traktory v místě prudkého stoupání u části Vápenky (povrch asfaltový beton). Součástí stavby je přemostění příkopů, kde je vybudována lávka v délce 5 m a šíře 3 m z dřevěných hranolů a desek. V místě lávky vzniklo odpočívadlo s přístřeškem a posezením. Cyklostezka je napojena na Beskydsko-karpatskou magistrálu s neregionálním významem (Břeclav – Hodonín – Velká nad Veličkou – Nová Lhota, Vápenky). Zprovoznění přineslo nové přístupové cesty do regionu.

Na slovenské straně proběhla rekonstrukce cesty Javořina (SR) – Hranice s ČR.

U zrealizovaných projektů stojí pamětní desky, které obsahují logo EU, odkaz na Evropskou unii a Evropský fond regionálního rozvoje. Tabule jsou navrženy v dostatečné velikosti a je na nich uveden i příspěvek z ERDF, logo EU a logo Programu. Další informace jsou umístěny na internetových stránkách a v regionálních denících.²³

4.4 Projekt: „Na běžkách, na kole i pěšky – poznejme se sousedé“

Velkou potřebou, téměř nutností je příhraniční obce modernizovat a zatraktivňovat. Tento projekt má nabízet nejen „domácím“ příznivcům bílé stopy, turistům a cykloturistům svou seberealizaci. Lokalita láká sportovní návštěvníky a milovníky přírody. Je připraveno nebo vyznačeno několik tras a tratí po okolí. V tomto zimním zázemí stojí i sjezdovka, ta ale není financována EU.

Cíle projektu

Hlavním cílem projektu „Na běžkách, na kole i pěšky – poznejme se sousedé“ byl rozvoj infrastruktury a technického zázemí pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu v regionu Bílých Karpat prostřednictvím strojově upravených zimních lyžařských tras, včetně turistických směrůvek a informačních tabulí zaměřených na stanoviště NATURA 2000.

²³ Obec Nová Lhota. Konkrétní projektová dokumentace („Dostupnost pohraničí v okolí Velké Javořiny“)

Popis projektu

V rámci projektu vznikl na nevyužitém vyvýšeném místě u slovenských hranic areál běžeckého lyžování, který nabízí informační centrum s toaletami a občerstvením. Nepostradatelná je samozřejmě parkovací plocha pro turisty v těsné blízkosti nad zázemím areálu. Pro úpravu běžeckých tratí bylo nutností zakoupit techniku, tedy rolbu. Označení běžeckých tratí a dobrou orientaci běžkařů zabezpečují rozmístěné turistické směrovky.

Tratě pro běžecké lyžování

Novolhotsko-staromyjavský okruh: délka trati 13,5 km

Závodní trať 1: délka trati 7 km

Závodní trať 2: délka trati 1,5 km

Závodní trať 3: délka trati 7,5 km

Horňácko-kopaničárský okruh: délka trati 20,5 km

Horňácko-kopaničárský okruh – kratší verze: délka trati 16 km

Bělokarpatská běžkařská magistrála: délka trati 38 km

Turistický malý okruh: délka trati 6,1 km²⁴

4.5 Projekt: „Objevme přírodní a kulturní krásy sousedů“

Tento projekt je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a státního rozpočtu ČR a SR.

Nová Lhota se do tohoto projektu zapojila, aby dávala o sobě vědět nedalekému okolí a tak lákala nové návštěvníky. Projekt řeší několik kamer, které snímají významná místa v Jihomoravském, Zlínském, Trenčínském a Trnavském kraji. V Nové Lhotě je natáčen SKI areál Nová Lhota, který leží nad Novou Lhotou na Šibenickém vrchu (705 metrů nad mořem)

²⁴ Obec Nová Lhota. Konkrétní projektová dokumentace („Na běžkách, na kole i pěšky – poznejme se sousedé“)

v areálu běžeckého lyžování. Existuje zde jedna sjezdovka, která měří 550 m s převýšením 85 m.

Popis projektu

K tomu projektu jsou vytvořeny stránky na internetu, kde je přenos z kamer k dispozici veřejnosti. *„Kamery jsou navrženy tak, aby byly schopny přiblížit objekty i na velkou vzdálenost, uměly pracovat i ve zhoršených světelných podmínkách, a aby uměly samovolně přecházet po přednastavených trasách. Obraz z kamer je přenášén pomocí specializované bezdrátové technologie do míst, odkud se dále předává do internetové sítě a pomocí internetu je posílán do kamerového serveru, kde je dále zpracováván a předáván na internetový portál. Kromě internetového vysílání bude dále zpřístupněn pro televizní vysílání.“*²⁵

²⁵ Objevme přírodní a kulturní krásy sousedů (online). Dostupný z WWW: <http://www.krasybezhranic.eu/> (1. 6. 2013)

5 DOTAZNÍK

5.1 Cíl dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření je jedním z nástrojů, jak se můžou zjistit názory široké škály lidí. Cílem šetření, které jsem realizovala v rámci bakalářské práce, bylo zjištění skutečné spokojenosti občanů obce Nová Lhota s nově realizovanými projekty v této obci a zmapování jejich přání do budoucna.

Občané mohli vyjádřit svou míru stávající spokojenosti, jestli vidí rozdíl před a po zbudování projektů, jestli jim projekty přijdou smyslné a jestli dotace obec plně a účinně využívá. Byl jim umožněn prostor vyjádřit se k budoucím projektům a vznést i své návrhy, pokud jim v obci něco chybí.

5.2 Cílová skupina a zvolená metoda

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na občany Nové Lhoty, a to ve věku od 15 let. Své názory a vyjádření obyvatelé zaznamenávali do dotazníku v tištěné formě, který jsem vytvořila. Distribuci jsem prováděla osobně, osobním předáním a kontaktem s občany, abych si zajistila plnou návratnost dotazníků. Bylo rozdáno a vráceno 60 dotazníků v období od ledna 2013 do března 2013. Dotazníky jsem si po domluvě sama vyzvedávala nebo někteří byli tak ochotní, že mi je sami přinášeli do mé poštovní schránky. Většinou občané Nové Lhoty velmi efektivně a se zájmem spolupracovali.

Vyhodnocování dotazníků proběhlo kvantitativní metodou, která vyjadřuje rozložení názorů v celkovém počtu odpovědí.

5.3 Struktura dotazníku

Na začátku dotazníku jsem se občanům stručně představila, uvedla důvod vypracování dotazníku a zaměření dotazníku. Šetření začíná dvěma sociodemografickými otázkami, které se týkají pohlaví a věku respondentů, abych lépe věděla, jaké bylo věkové rozmezí

odpovídajících. Dotazníky jsem se snažila rozdávat tak, aby pohlaví bylo víceméně rovnoměrně zastoupeno.

Hlavní část, zaměřená přímo na obec, má celkem 11 otázek včetně podotázky u páté otázky. Otázky č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 8 jsou „kroužkovací“, kde obyvatelé museli vybrat jen jednu odpověď a tu označit. Podotázka u páté otázky nabízí více označení, kterého respondenti plně využili. Devátá otázka se týká plánovaných projektů, o kterých jsem se dozvěděla na obecním úřadě od pana starosty. Dala jsem občanům možnost vyjádřit se, které nové projekty by chtěli méně a které naopak více. Uvedla jsem šest plánovaných projektů a umožnila jejich vyzdvihnutí každému. Poslední, tedy desátá otázka byla úplně otevřená, byla zde možnost uvést svou odpověď se svým přáním do budoucna, co se týká života v obci. Co obyvatelům chybí, co přímo postrádají nebo naopak co jim překáží, co by se mělo rekonstruovat či vystavět atd.

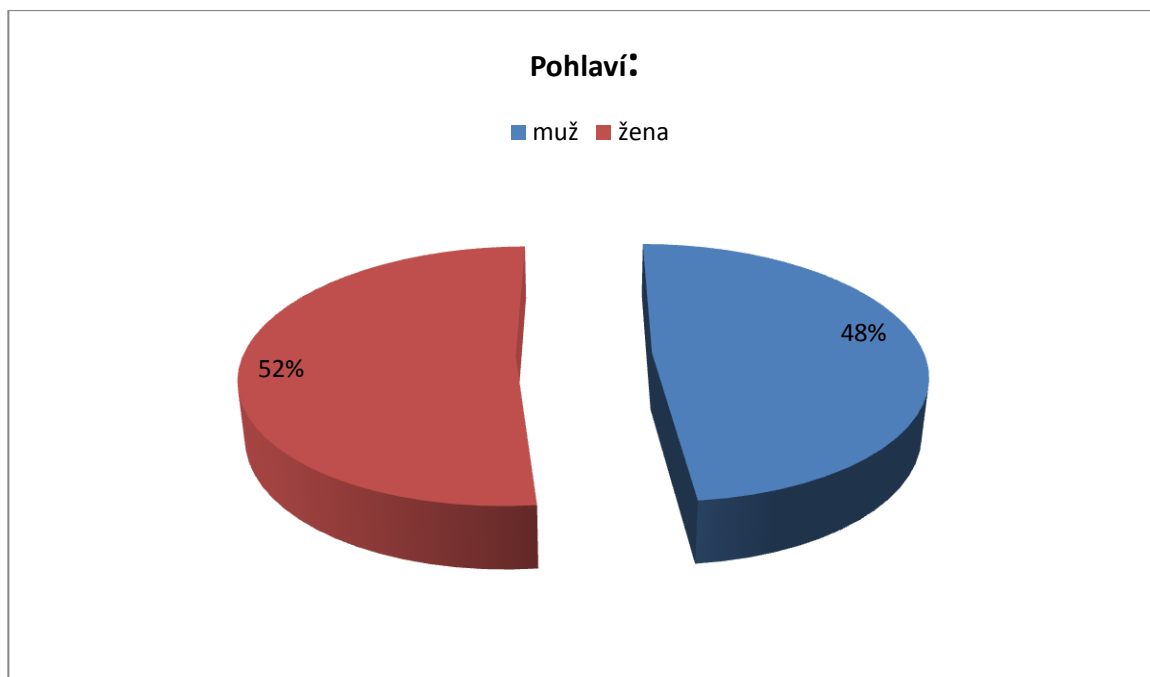
5.4 Vyhodnocení dotazníků

Pro vyhodnocování sociodemografických otázek a otázek č. 1 – č. 8 jsem použila výsečový graf s prostorovým efektem, kde jsou umístěna procenta. Otázka č. 9 je zpracována pomocí skupinového válcového grafu. Poslední otázka je již svou volnou odpovědí bez grafu.

Charakteristika odpovídajících

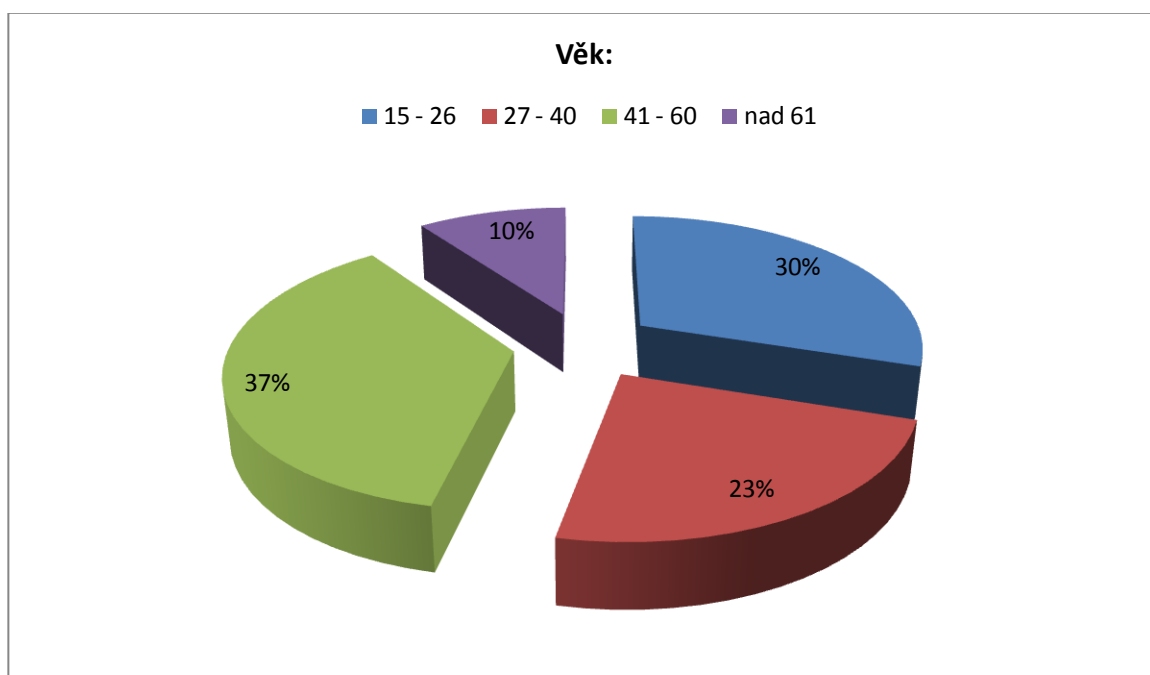
Celkem bylo získáno a zpracováno 60 dotazníků, tedy celkem odpovídalo 60 občanů obce. Zúčastnilo se 31 žen, tj. 52 % a 29 mužů, tj. 48 %, kteří v obci žijí trvale. Pohlaví vybraných respondentů bylo téměř vyrovnané, což je znatelné na grafu č. 1. Chtěla jsem, aby pohlaví bylo víceméně rovnoměrně zastoupeno, na což jsem dbala již u distribuce dotazníků.

Graf č. 1

Věkové rozmezí respondentů bylo od 15 let neomezeně. Chtěla jsem, aby všechny věkové kategorie měly možnost se vyjádřit. Nejvíce respondentů, tj. 37 %, bylo ve věkovém rozmezí 41 – 60 let, hned za touto skupinou následovala skupina nejmladší 15 – 26 let s 30-ti %. Na předposledním místě se svým počtem umístila kategorie 27 – 40 let, kterých bylo 23 %. Nejnižší zastoupení je u skupiny nad 61 let, kde odpovídalo jen 10 %.

Graf č. 2

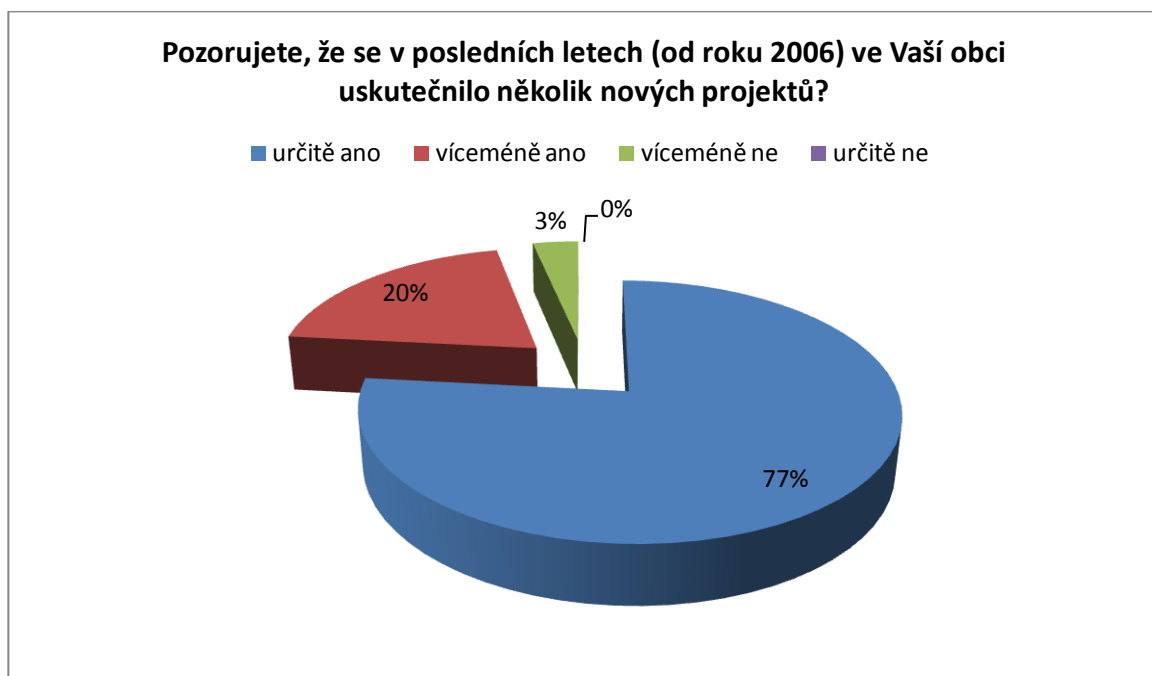

Otázky týkající se obce Nová Lhota

Pozorujete, že se v posledních letech (od roku 2006) ve Vaší obci uskutečnilo několik nových projektů?

Jak graf jasně ukazuje, více než $\frac{3}{4}$, tj. 77 % dotazovaných odpovědělo, že určitě ano pozorují, že bylo v obci vybudováno několik nových projektů. 20% respondentů vyřklo názor „víceméně ano“, 3 % uvedla možnost „víceméně ne“ a poslední, tedy „určitě ne“ neuvedl ani jeden člověk.

Graf č. 3

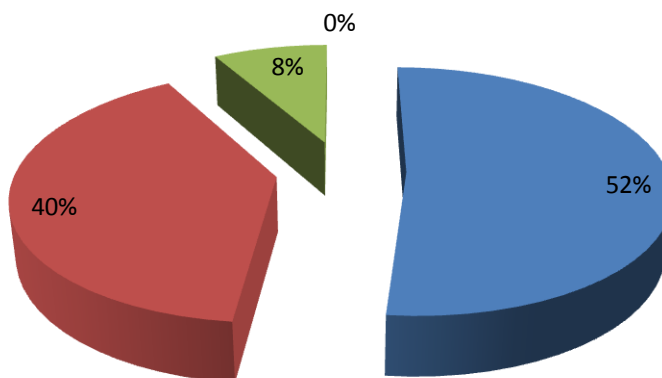
Pocitujete, že zrealizované projekty zlepšily podmínky a možnosti ve Vaší obci?

Více než polovina, tj. 52 % občanů pocítuje, že zrealizované projekty zlepšily podmínky v obci. „Víceméně ano“ zlepšené podmínky cítí 40 % respondentů a jen 8% uvádí možnost „víceméně ne“. Čtvrtá možnost nezískala ani jednoho respondenta.

Graf č. 4

Pocítujete, že zrealizované projekty zlepšily podmínky a možnosti ve Vaší obci?

■ učitě ano ■ víceméně ano ■ víceméně ne ■ určitě ne

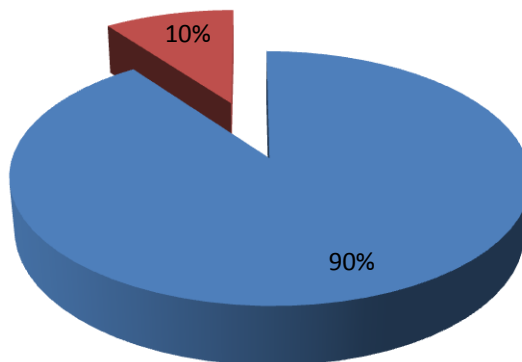
Máte znalost o tom, že na rozvoji Vaší obce se podílejí strukturální fondy Evropské unie?

Tato otázka měla v nabídce jen dvě možnosti, buď ano, nebo ne. Naprostá většina odpověděla (90 %), že samozřejmě ví o podílení se strukturálních fondů EU na rozvoji jejich obce. 10 % uvedlo, že o tomto znalost nemá.

Graf č. 5

Máte znalost o tom, že na rozvoji Vaší obce se podílejí strukturální fondy Evropské unie?

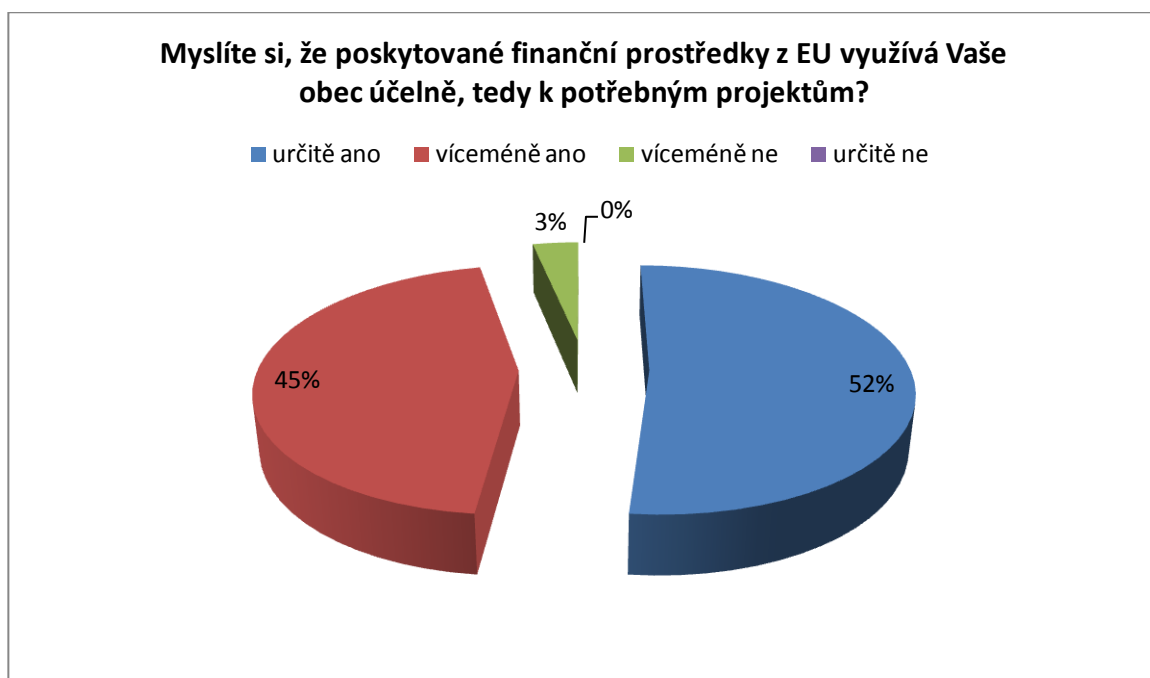
■ ano, mám ■ ne, nemám

Myslíte si, že poskytované finanční prostředky z EU využívá Vaše obec účelně, tedy k potřebným projektům?

52 % respondentů si myslí, že obec finanční podporu z EU využívá účelně, o 7 % procent méně uvedlo odpověď „víceméně ano“ a 3 % procenta uvedla odpověď „víceméně ne“. „Určitě ne“ již po několikáté nezískalo ani jedno procento.

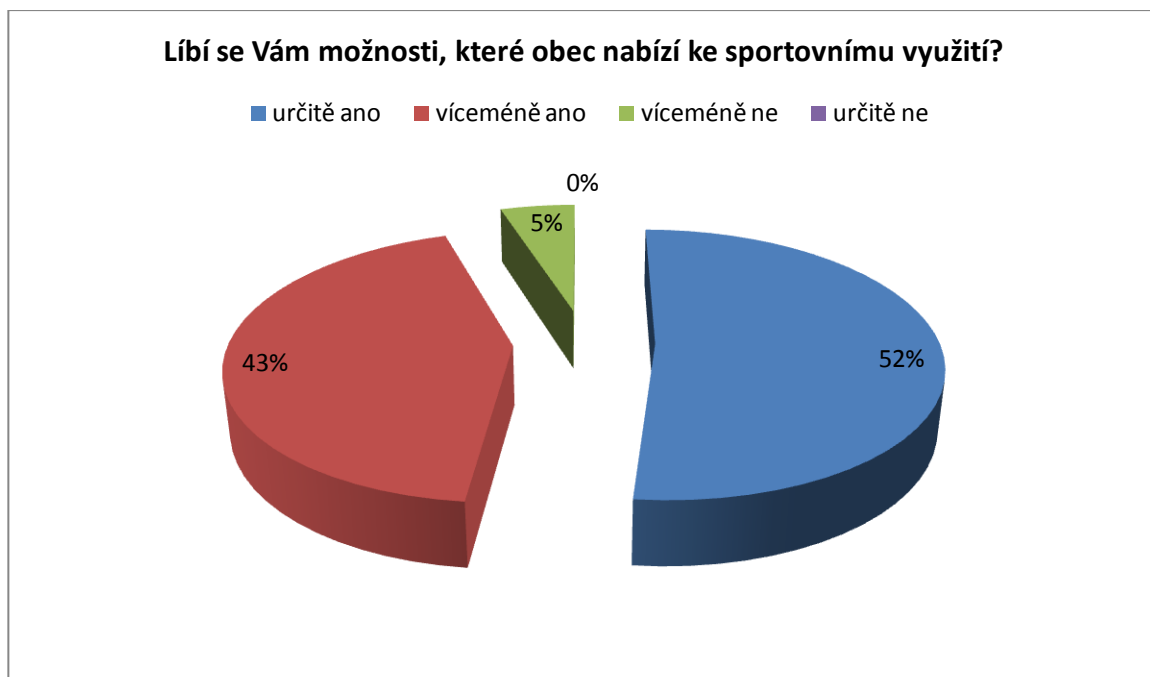
Graf č. 6

Líbí se Vám možnosti, které obec nabízí ke sportovnímu využití?

Možnosti nabízené obcí ke sportovním účelům se líbí větší polovině, tedy padesáti dvěma procentům tázaných. 43 % odpovídalo „víceméně ano“, 5 % zvolilo možnost „víceméně ne“. „Určitě ne“ nebylo zvoleno vůbec.

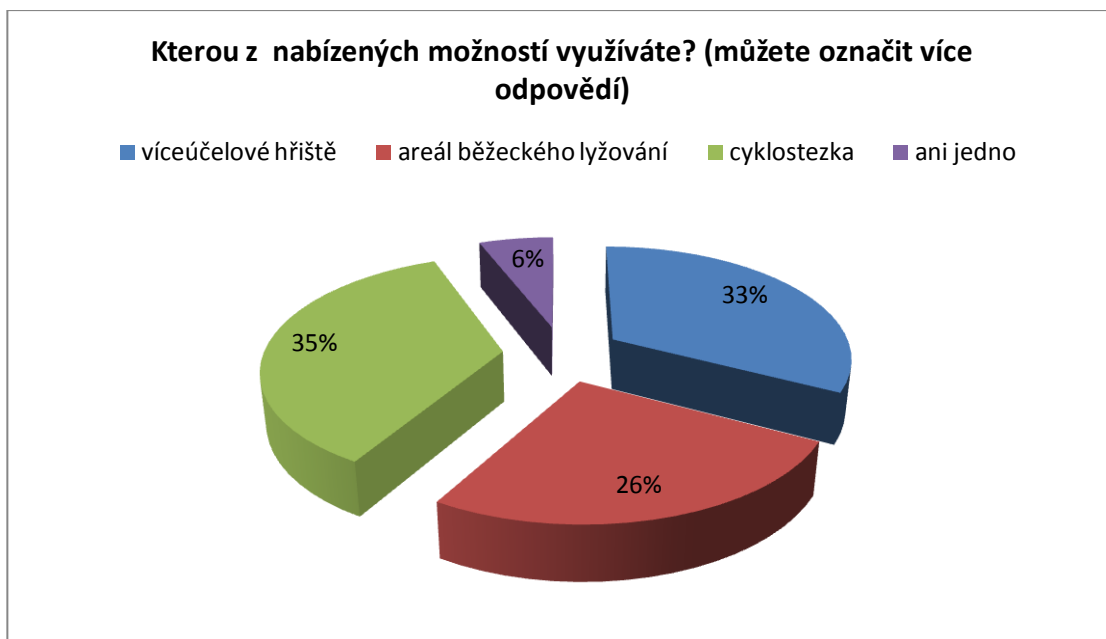
Graf č. 7

Kterou z nabízených možností využíváte? (můžete označit více odpovědí)

Tato otázka je podotázkou otázky předcházející a týká se sportovních možností v obci. Respondenti zde měli možnost označit více odpovědí, čehož využili a odpovědi se víceméně rozprostřely na všechny možnosti. Nakonec graf vyhodnotil, že nejvyužívanější sportovní možností je cyklostezka, která má 35 % hodnotitelů. Hned v závěsu je víceúčelové hřiště s třiceti třemi procenty. 26 % získal areál běžeckého lyžování a objevila se i možnost „ani jedno“, což má 6 %.

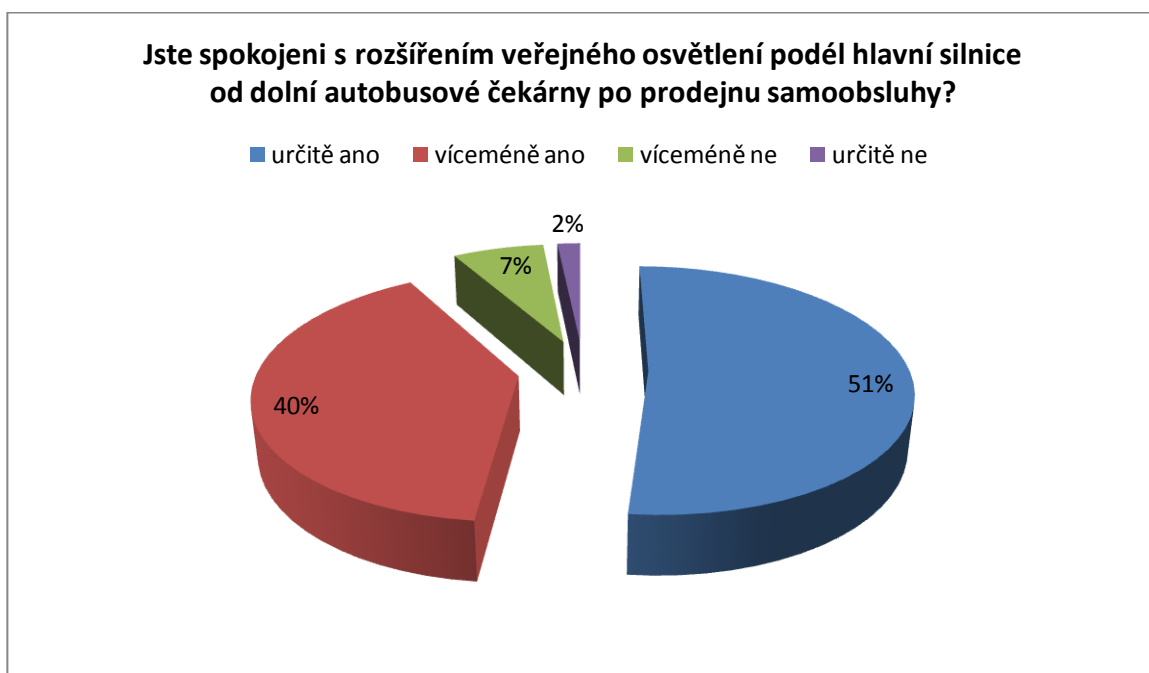
Graf č. 8

Jste spokojeni s rozšířením veřejného osvětlení podél hlavní silnice od dolní autobusové čekárny po prodejnu samoobsluhy?

„Určitě ano“ je spokojeno s rozšířením veřejného osvětlení v určitém úseku 52 % odpovídajících, 42 % označilo možnost „víceméně ano“, 7 % odpovídalo „víceméně ne“ a 2 % určitě spokojeni nejsou.

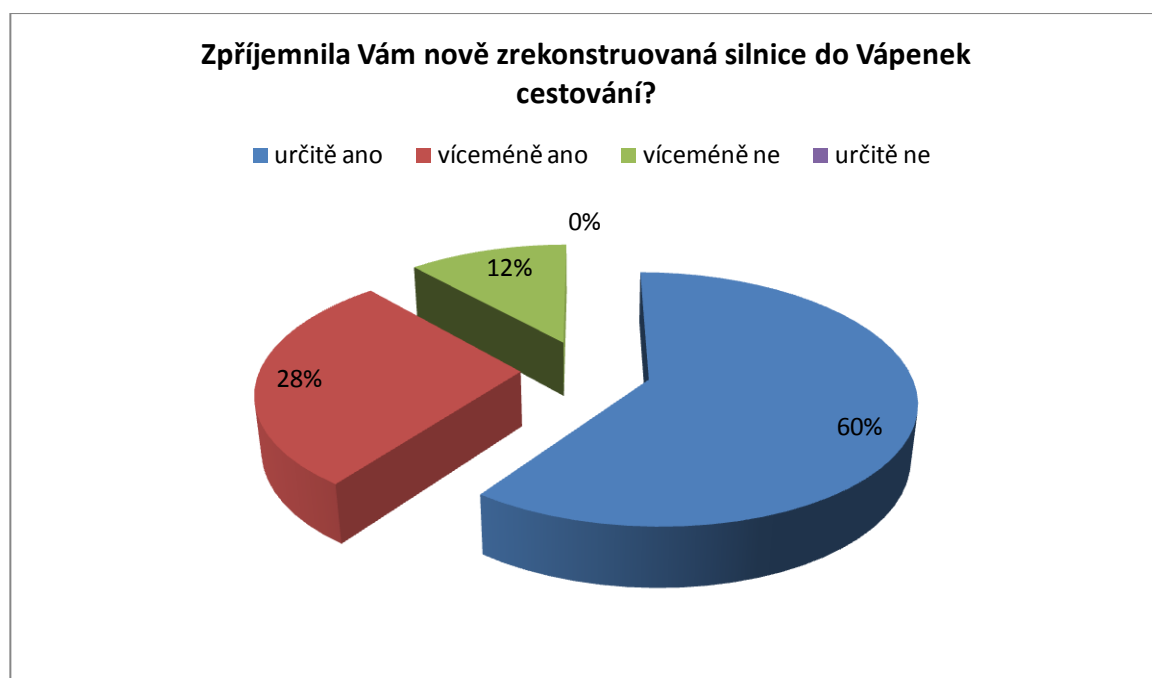
Graf č. 9

Zpřijemnila Vám nově zrekonstruovaná silnice do Vápenek cestování?

Rekonstrukce cesty do Vápenek zpřijemnila jízdu šedesáti procentům tázaných. 28 % uvedlo, že „víceméně ano“ a možnost „víceméně ne“ označilo 12 % občanů. Negativní odpověď nezískala žádné procento.

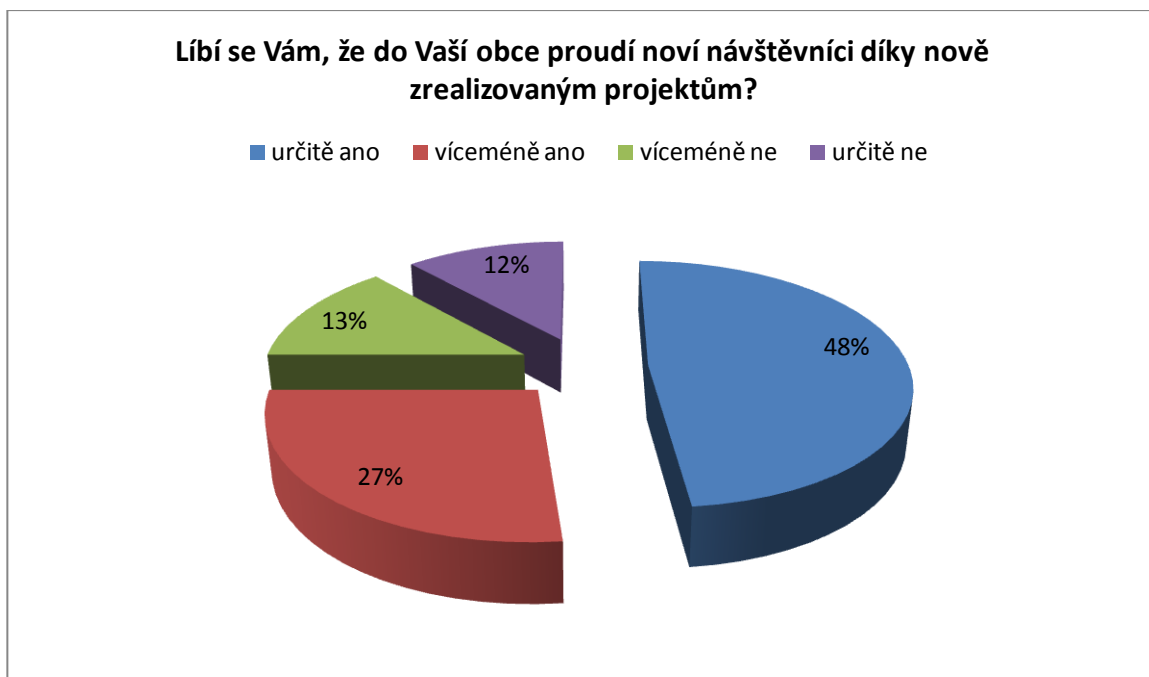
Graf č. 10

Líbí se Vám, že do Vaší obce proudí noví návštěvníci díky nově zrealizovaným projektům?

Necelá polovina (48 %) uvedla, že dává zelenou novým návštěvníkům ve své obci. Druhou možnost – „víceméně ano“ využilo 27 %, 13 % s tím moc nesouhlasí a 12 % je úplně proti návštěvníkům.

Graf č. 11

Kterým novým projektům byste dali zelenou?

Tato otázka se vztahuje na plánované projekty do budoucna. Nabídla jsem šest projektů, u každého projektu čtyři čísla (1 – určitě ano, 2 – víceméně ano, 3 – víceméně ne, 4 – určitě ne) a respondenti měli zakroužkovat jedno číslo u každého projektu podle svých potřeb do budoucna a svých přání, které se týkají obce. Tady neuvádím procenta, ale počet respondentů.

Nejvíce jasně kladných odpovědí („určitě ano“) získala rekonstrukce kulturního domu a hostince, následuje rekonstrukce polních cest včetně odvodnění, dokončení kanalizace na Pažiti, úprava veřejných prostranství, vybudování chodníků ve Mlýnech a na Vápenkách a na posledním místě s možností „určitě ano“ se umístilo šití krojů pro folklorní skupinu.

V odpovědi „víceméně ano“ stejně stojí dokončení kanalizace na Pažiti a úprava veřejných prostranství, dále rekonstrukce polních cest včetně odvodnění, vybudování chodníků ve Mlýnech a na Vápenkách, rekonstrukce kulturního domu a hostince a poslední místo opět obsadilo šití krojů pro folklorní skupinu.

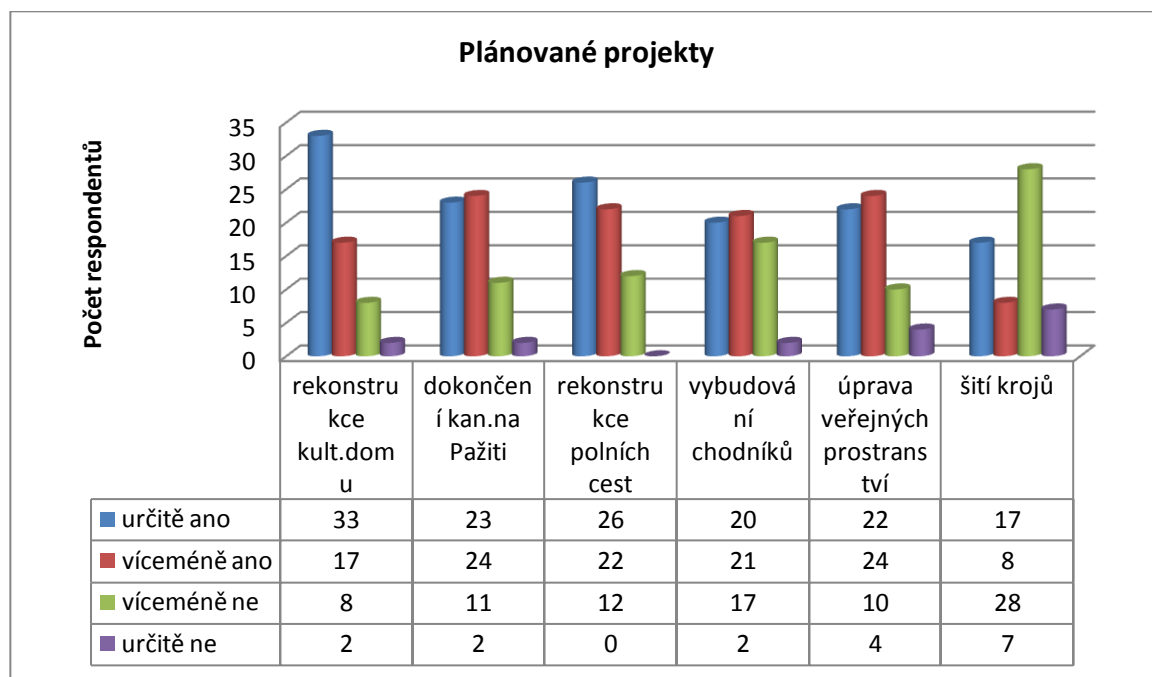
Prvenství v třetí odpovědi „víceméně ne“ zaujalo šití krojů pro folklorní skupinu, následuje vybudování chodníků ve Mlýnech a na Vápenkách, rekonstrukce polních cest, dokončení kanalizace na Pažiti, úprava veřejných prostranství a rekonstrukce kulturního domu a hostince.

V naprosté negaci („určitě ne“) vyhrálo jasně šití krojů pro folklorní skupinu, pak úprava veřejných prostranství, na stejném místě se umístila rekonstrukce kulturního domu i dokončení kanalizace na Pažiti a vybudování chodníků. Čtyři poslední projekty však získaly

zanedbatelné „ne“. Pro jasné „ne“ u projektu „rekonstrukce polních cest včetně odvodnění“ nebyl nikdo.

Z grafu tedy jasně vyplývá, že rekonstrukce kulturního domu obsadila odpověď „určitě ano“, odpověď „víceméně ano“ získaly dokončení kanalizace na Pažiti a úprava veřejných prostranství, odpověď „víceméně ne“ získalo šití krojů pro folklorní skupinu a odpověď „určitě ne“ taktéž obsadilo šití krojů pro folklorní skupinu.

Graf č. 12

Přejete si v obci ještě něco rekonstruovat či vystavět? (uved'te svou odpověď)

Na tuto otevřenou otázkou odpovídala bohužel jen hrstka respondentů. Důvod neznám, snad jim už nic nechybí? Někteří dokonce uváděli, že ne. Mezi odpověďmi se také objevily: vodovod, toalety na KD, úprava fotbalového hřiště, oprava kostela.

5.5 Závěr dotazníku

Na dotazník zodpovídalo 60 respondentů, 52 % žen a 48 % mužů (Graf č. 1). Graf č. 2 vyhodnotil, že věková kategorie 41 – 60 let má nejvyšší zastoupení, tj. 37 %. 30 % získalo věkové rozmezí 15 – 26 let. Na předposledním místě se umístila kategorie 27 – 40 let. Nejmenší počet respondentů byl ve skupině nad 60 let, tj. 10 %.

První možnost „určitě ano“ u první otázky získala nejvíce procent, 77 % respondentů pozoruje, že se v obci Nová Lhota uskutečnilo několik nových projektů. Nejvíce jasně kladných odpovědí (52 %) získala i druhá otázka, která se ptala na to, jestli zrealizované projekty zlepšily podmínky v obci. Negativní odpověď stejně jako u první otázky nebyla využita. Otázka třetí se informuje, zda obyvatelé mají znalost o tom, že na rozvoji obce se podílejí strukturální fondy EU. Naprostá většina, tj. 90 % odpověděla, že mají. Dále 52 % respondentů odpovědělo, že si myslí, že obec určitě využívá dotace účelně a 45 % si myslí, že víceméně ano. Co se týká sportu a páté otázky, tak byly taky kladné ohlasy, opět 52 % označilo, že obec určitě nabízí možnosti ke sportovnímu vyžití. Konkrétně vede cyklostezka, dále víceúčelové hřiště, areál běžeckého lyžování a jen hrstka označila, že nevyužívá ani jednu lokalitu. U otázek č. 6 a 7 byla opět získaná nadpoloviční hodnota u možnosti „určitě ano“ – jednoznačně kladné ohlasy. Občané jsou tedy spokojeni s rozšířením osvětlení podél hlavní silnice a rekonstrukcí silnice do Vápenek. S návštěvou nových turistů souhlasí 48 % dotazovaných, ale překvapilo mě, že se objevily i negativní odpovědi, neboť návštěvností se obci může zvýšit ekonomika. Co se týká budoucích projektů, tak zelenou od občanů získala hlavně rekonstrukce kulturního domu a hostince, naopak šití krojů pro folklorní skupinu velký ohlas nezískalo. Poslední otázka zodpovězená většinou nebyla. Respondenti zde měli naprostou volnost ve své odpovědi, co by chtěli rekonstruovat či vystavět v obci – co jim chybí, ale využili ji jen zkrátka. Našlo se jen pár odpovědí: vodovod, toalety na KD, úprava fotbalového hřiště, oprava kostela.

6 ZÁVĚR

Finance chybí snad ve všech sférách a obecní pokladny tomu nemají jinak. V jejich rozpočtu jsou často jen finance určené na nezbytně nutné „věci“. Modernizace, rekonstrukce a výstavby se nemají z čeho realizovat. Proto oceňuju, že i přes nepříznivé podmínky (odlehlost obce, velká nezaměstnanost, malá návštěvnost aj.) se obec Nová Lhota snaží získávat finanční podporu z fondů EU a obec modernizovat a jít dopředu.

V práci je popsána regionální strukturální politika EU, obec Nová Lhota a její realizované projekty díky dotacím z EU. V dotazníkovém šetření a následném vyhodnocení je vyjádřen cíl mé práce. Cílem mé práce bylo zmapovat, jak jsou obyvatelé spokojeni s nově realizovanými projekty, jak je využívají, jestli je vůbec registrují, jestli jim zpříjemnily život a jaké mají přání do budoucna.

Pomocí dotazníku, který jsem vytvořila a následně distribuovala občanům Nové Lhoty, jsem zjišťovala svůj cíl práce. Převážná většina obyvatel (viz Graf č. 3 a Graf č. 4) pozoruje a pociťuje, že od roku 2006 se v obci uskutečnilo několik projektů, které jim zlepšily podmínky a možnosti pro jejich život v obci. Téměř všichni odpovídající (viz Graf č. 5) mají znalost, že na vylepšení úrovně jejich životů v obci se podílejí strukturální fondy EU. Z grafu č. 6 jasně vyplývá, že obyvatelé si myslí, že obec určitě ano nebo víceméně ano využívá dotace k potřebným a účelným projektům. Co se týká sportovního využití, tak jsou občané taktéž téměř stoprocentně v rámci možností obce spokojeni. Nově vzniklé víceúčelové hřiště, areál běžeckého lyžování i cyklostezku plně využívají a chválí si to. Potřebné rozšíření veřejného osvětlení a rekonstrukci silnice do Vápenek hodnotí jako velmi zdařilé a opět je slyšet chvála (viz Graf č. 9 a Graf č. 10). V realizaci budoucích projektů zvítězila rekonstrukce kulturního domu a hostince, ale ani ostatní projekty nebyly haněny (viz Graf č. 12). Určitá negace se objevila jen k nově přichozím návštěvníkům do obce. Celková odpověď na můj stanovený cíl práce je určitě velmi kladná. Obyvatelé si vzrůstu obce všímají, jeví zájem o modernizaci obce, projekty podporují a využívají je.

Už jsou připraveny i projekty na další programové období (k některým se měli možnost obyvatelé vyjádřit již v dotazníku), tak snad vše půjde dobře a obec Nová Lhota bude úspěšným žadatelem i nadále a umožní svým občanům ještě příjemnější podmínky pro život.

7 SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY

Konkrétní projektové dokumentace mám okopírované z Obecního úřadu Nové Lhoty a nyní je archivuji doma. Originální výtisky jsou k dispozici na konkrétním obecním úřadě.

Obec Nová Lhota. Konkrétní projektová dokumentace („Příhraniční sportovně-kulturní areály“)

Obec Nová Lhota. Konkrétní projektová dokumentace („Snížení energetické náročnosti budovy Základní a Mateřské školy v Nové Lhotě čp. 241“)

Obec Nová Lhota. Konkrétní projektová dokumentace („Dostupnost pohraničí v okolí Velké Javořiny“)

Obec Nová Lhota. Konkrétní projektová dokumentace („Na běžkách, na kole i pěšky – poznejme se sousedé“)

Objevme přírodní a kulturní krásy sousedů (online). Dostupný z WWW:
<http://www.krasybezhranic.eu/> (1. 6. 2013)

Marek, D.; Kantor, T. (2007). *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno.

Wokoun, R.; Malinovský, J.; Damborský, M.; Blažek, J. a kolektiv autorů. (2008). *Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha, Linde.

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. (2004). *Průvodce fondy Evropské unie*. Odbor vnějších vztahů.

Businessinfo, Fondy Evropské unie a politika hospodářské a sociální soudržnosti (online). Dostupné z WWW: http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/fondy-evropske-unie-a-politika-5157.html?utm_source=portal&utm_medium=web&utm_campaign=clanky_souvisejici#! (7. 2. 2013)

Businessinfo, Fondy Evropské unie a politika hospodářské a sociální soudržnosti (online). Dostupné z WWW: http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/fondy-evropske-unie-a-politika-5157.html?utm_source=portal&utm_medium=web&utm_campaign=clanky_souvisejici#! (7. 2. 2013)

Vaše internetová brána do Evropy (online). Dostupné z WWW: <http://www.euractiv.cz/kohezni-fond> (28. 5 2013)

Evropská komise (online). Dostupný z WWW: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-commission/index_cs.htm (25. 3. 2013)

Evropská komise, Regionální politika (online). Dostupný z WWW: http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#1 (10. 5. 2013)

Businessinfo, Regionální a strukturální politika EU (online). Dostupný z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/regionalni-a-strukturalni-politika-5158.html#!&chapter=5> (14. 2. 2013)

Obec Nová Lhota (online). Dostupné z WWW: <http://www.novalhota.cz/nova-lhota-a-vapenky/d-11624/p1=316> (23. 3. 2013)

ZŠ a MŠ Nová Lhota (online). Dostupný z WWW: <http://zsamsnovalhota.webnode.cz/zakladni-skola/> (1. 6. 2013)

Obec Nová Lhota. Zpravodaj Lhoťáček. 2012

Wikipedia, Slovácko (online). Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Slov%C3%A1cko> (23. 1. 2013)

Město Hodonín (online). Dostupný z WWW: <http://www.hodonin.eu/charakteristika-regionu/ds-48759/p1=37092> (28. 2. 2013)

Holý D., Frolec V. a kol. Horňácko, Život a kultura lidu na moravsko-slovenském pomezí
v oblasti Bílých Karpat. Brno. 1966

8 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Mapa států Evropské unie.	7
Obrázek 2 Podíl politiky soudržnosti na finančních perspektivách 1988 - 2013.	14
Obrázek 3 Rozdělení prostředků politiky soudržnosti na 3 cíle pro roky 2007 - 2013. Jde o celkem 35,7 % rozpočtu EU a 347,410 miliard eur.	19
Obrázek 4 Výuka v Ekocentru.	25
Obrázek 5 Aktivita v terénu.	25
Obrázek 6 Kostel sv. Matouše.	27
Obrázek 7 Mapy Jihomoravského kraje.	30
Obrázek 8 Znak Jihomoravského kraje.	31

Jméno a příjmení:	Lucie Zajícová
Katedra:	Společenských věd
Vedoucí práce:	Doc. Mgr. Antonín Staněk, Ph.D.
Rok obhajoby:	2013

Název práce:	Rozvoj obce Nová Lhota pomocí fondů EU
Název v angličtině:	The Development of the Village Nová Lhota Using the EU Funds
Anotace práce:	Předkládaná práce pojednává o projektech v obci Nová Lhota, které byly zrealizovány díky finanční pomoci Evropské unie prostřednictvím své regionální a strukturální politiky. V první části je popsána regionální strukturální politika EU, její význam, její fungování, strukturální fondy a aktuální programové období 2007 - 2013. Druhá část představuje popis vybrané obce a její specifika. Ve třetí části jsou zpracovány projekty, které byly v obci realizovány pomocí strukturálních fondů EU. Nakonec v praktické části vyhodnocuji dotazník, na který zodpovídali sami obyvatelé obce. Zjišťovala jsem, jak jsou občané spokojeni a jak využívají dotované projekty.
Klíčová slova:	projekt, strukturální fondy EU, obec Nová Lhota, rozvoj, dotace, regionální strukturální politika EU

Anotace v angličtině:	This translated essay/work deals with projects in Nová Lhota, which were implemented down to financial help from the European Union through the agency of regional and structural politics. In the first part, there is described regional structural politics of EU, its meaning and operation, structural funds and actual programme term from 2007-2013. The second part contains characterization of chosen village and its specifics. In the third part, there are given some descriptions of projects, which were realized in a village using structural funds of EU. In the practical part I evaluate a questionnaire, which I made with a help from the village's inhabitants. I tried to find out if people Libiny in this village are satisfied and how can they use subsidized projects.
Klíčová slova v angličtině:	a project, structural funds of EU, a village Nová Lhota, a development, a subsidy, a regional and structural politics of EU
Přílohy vázané v práci:	
Rozsah práce:	57 stran/60 000 znaků
Jazyk práce:	Čeština